SUSAN HILL

Bărbatul din tablou

READER'S DIGEST
COLECȚIA DE ROMANE

DEON MEYER
TREISPREZECE ORE

JEANNETTE WALLS
CAI PE JUMĂTATE ÎMBLÂNZIȚI

SUSAN HILL
BĂRBATUL DIN TABLOU

CHARLES MARTIN
MUNTELE DINTRE NOI

Reader's Digest

COLECȚIA DE ROMANE

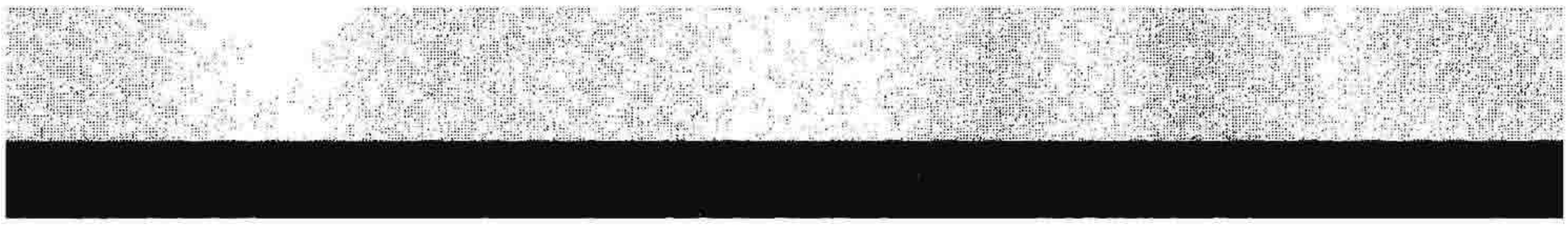

Versiunile condensate din acest volum au fost create de The Reader's Digest Association cu acordul editurilor, autorilor sau deținătorilor copyright-ului.

Copyright © 2011 Editura Reader's Digest, București

Redactare: Adriana Irimia, Luana Schidu
Redactor-șef: Adriana Irimia
Paginare computerizată: Nitsch-Petioky Loránd
Producție: Ciprian Neamțu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Treisprezece ore / Deon Meyer; **Cai pe jumătate îmblânziți** / Jeanette Walls; **Bărbatul din tablou** / Susan Hill; **Muntele dintre noi** / Charles Martin
București: Reader's Digest, 2011

ISBN 978-606-8096-15-5

I. Meyer, Deon
II. Walls, Jeanette
III. Hill, Susan
IV. Martin, Charles

821.111-31=135.1

Pregătire pentru tipar: ASTRON studio CZ, a.s., Praga

Printed and bound in Germany by GGP Media GmbH, Pössneck, 2011

Reader's Digest

COLECȚIA DE ROMANE

READER'S DIGEST, BUCUREȘTI

SUSAN HILL
BĂRBATUL DIN TABLOU

Vi s-a întâmplat vreodată să vedeți o imagine cu Veneția în plin carnaval și să fiți vrăjiți de fețele albe, mascate? Când doctorul Theo Parmitter a privit pentru prima dată un asemenea tablou din secolul al XVIII-lea, cu cheflii pe fundalul unui canal, a fost fascinat de ceea ce vedea. Îl cumpărase la o licitație, fără să prevadă modul bizar în care avea să îi bântuie viața.

Susan Hill

Bărbatul din tablou

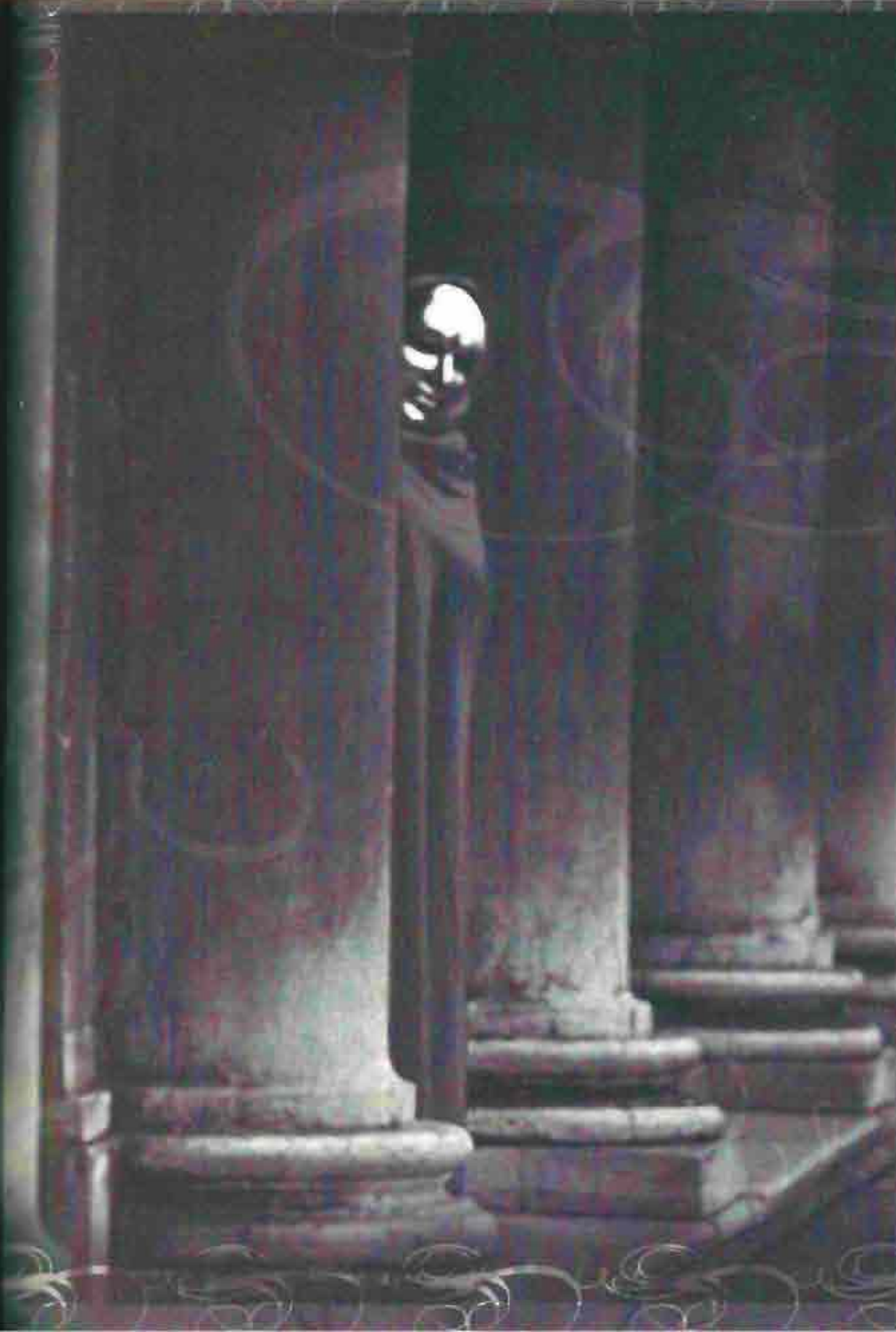

Vi s-a întâmplat vreodată să vedeți
o imagine cu Veneția în plin carnaval
și să fiți vrăjiți de fețele albe, mascate?
Când doctorul Theo Parmitter
a privit pentru prima dată un asemenea
tablou din secolul al XVIII-lea, cu cheflii
pe fundalul unui canal, a fost fascinat
de ceea ce vedea. Îl cumpărase
la o licitație, fără să prevadă modul bizar
în care avea să îi bântuie viața.

PROLOG

Povestea mi-a spus-o bătrânul meu profesor, Theo Parmitter, când stăteam lângă foc în apartamentul lui de la colegiu, într-o noapte de ianuarie cumplit de friguroasă. Pe atunci încă mai era foc adevărat, cu cărbuni aduşi de servitori în coşuri uriaşe de alamă. Venisem de la Londra să-mi vizitez vechiul prieten, care era pe atunci trecut bine de optzeci de ani, verde şi inimos, cu o minte la fel de ascuţită ca întotdeauna, dar afectat de o artrită severă, astfel încât nu prea putea să iasă din apartamentul său. Colegiul avea grijă de el. Era dintr-o specie pe cale de dispariţie: burlacul bătrân de Cambridge, pentru care colegiul era familia sa. Locuia în acest apartament frumos de peste cincizeci de ani şi ar fi fost fericit să moară aici. În acest timp, câţiva dintre noi, vechii săi elevi din urmă cu câteva generaţii, ne-am obişnuit să îl vizităm din când în când, să îi aducem veşti şi câte o adiere din aerul lumii de afară. Pentru că el iubea acea lume. Iubea bârfa – să audă cine ce slujbă căpătase, cine avea succes, cine fusese mituit pentru vreun post înalt, cine era implicat în vreun scandal.

Dar nu aş vrea să las impresia că era doar o vizită de milă la un bătrân de la care nu primeam mare lucru în schimb. Dimpotrivă, Theo era un interlocutor fantastic, spiritual, acerb, viclean, un izvor de poveşti care nu erau nici pe departe amintirile confuze ale unui bătrân. Era un om de lume minunat – oamenii, chiar şi cei mai tineri, se băteau mereu să stea lângă el la cină.

Făcusem tot ce putusem ca să îl distrez în acea după-amiază şi la cină, care ne-a fost servită în apartamentul lui. Era ultima săptămână de vacanţă şi colegiul era tăcut. Băuserăm o sticlă de Bordeaux şi eram instalaţi

confortabil în fotoliile noastre, în faţa unui foc bun. Dar vântul de iarnă, care venea ca de obicei direct din mlaştini, vuia şi din când în când o pală zgâlţâia geamul.

Conversaţia noastră cursese uşor în ultima oră. Îi spusesem toate noutăţile, puseserăm lumea la punct, iar acum, cu focul strălucind lângă noi, conversaţia se mai stinsese. Era delicios de confortabil să stăm în lumina lămpilor şi pentru câteva clipe am crezut că Theo moţăia.

Dar apoi a spus:

– Mă întreb dacă ai vrea să asculţi o poveste ciudată.

– Foarte mult.

– Ciudată şi oarecum tulburătoare.

S-a mişcat în fotoliu. Nu se plângea niciodată, dar eu mă gândisem că artrita îi dădea dureri serioase.

– Povestea potrivită pentru o asemenea seară.

L-am privit. Faţa lui, în lumina flăcărilor, avea o expresie atât de serioasă – aş spune aproape ucigător de serioasă – încât am tresărit.

– Crezi ce vrei despre asta, Oliver, a spus el încet, dar te asigur că povestea este adevărată. S-a aplecat în faţă. Înainte de a începe, pot să te rog să aduci carafa de whisky mai aproape?

M-am ridicat şi m-am dus la rafturile cu băuturi şi în acest timp, Theo a spus:

– Povestea mea este despre tabloul din stânga ta. Ţi-l aminteşti vreun pic?

Arăta către o fâşie îngustă de perete dintre două biblioteci. Era foarte umbrită. Theo fusese mereu un fel de fin colecţionar de artă cu nişte desene destul de valoroase ale vechilor maeştri şi acuarele de secol XVIII, toate luate când era tânăr, după cum îmi spusese cândva, pe sume modeste. M-am îndreptat către tabloul către care arăta.

– Aprinde lampa de acolo.

Deşi era un tablou în ulei destul de întunecat, acum îl vedeam destul de clar. Era scena unui carnaval veneţian. Pe un doc de scânduri de pe Canal Grande şi în piaţa din spatele acesteia, o mulţime cu măşti şi mantii se învârtea printre artişti – jongleri, acrobaţi şi muzicieni – iar unii se urcau în gondole; alţii erau deja pe apă, în bărci adunate laolaltă, împinse de gondolieri. Era unul dintre tablourile acelea tipice, cu scene pline de flăcări şi torţe care aruncă raze stranii şi luminează feţele, bucăţile de veşminte colorate şi undele argintii ale apei, lăsând alte părţi ale picturii

într-un întuneric deplin. Mi se părea că are un aer artificial, dar era cu siguranță o lucrare de valoare.

Am stins lampa și pictura, cu nuanțele ei ușor sinistre, s-a retras din nou în colțul său de întuneric.

– Nu cred că l-am observat vreodată, am spus eu, turnându-mi un whisky. Îl ai de mult?

– Mai mult decât aveam dreptul. Theo s-a lăsat pe spătarul fotoliului, astfel că acum era în umbră. Va fi o ușurare să povestesc cuiva. Nu am făcut-o niciodată și a fost o povară. O să fii, poate, de acord să preiei o parte din această povară?

Nu îl văzusem niciodată atât de serios, dar desigur nu am ezitat să spun că voi face orice dorea, fără să îmi imaginez vreodată ce mă va costa să preiau, așa cum spunea el, „o parte din povară".

UNU

Povestea lui Theo Parmitter

Povestea începe de fapt acum şaptezeci de ani, în copilăria mea. Eram singur la părinţi şi mama a murit când aveam trei ani. Nu mi-o amintesc. Astăzi, desigur, tatăl meu probabil ar fi reuşit să mă crească destul de bine şi singur, măcar până îşi lua o a doua soţie, dar vremurile acelea erau foarte diferite şi, deşi mă iubea foarte mult, nu avea nici o idee despre cum să crească un băiat abia ieşit din scutece, aşa că a angajat un şir întreg de doici şi apoi dădace. Erau toate bune şi bine intenţionate, eficiente şi deşi îmi amintesc foarte puţine, simt căldură faţă de ele şi faţă de felul în care m-au educat.

Mama avea o soră, căsătorită cu un bogătaş cu mult pământ şi proprietăţi în Devon şi de pe la şapte ani am petrecut multe vacanţe idilice la ei. Eram lăsat să cutreier pe unde voiam, m-am bucurat de compania băieţilor din jur – mătuşa şi unchiul meu nu aveau copii, dar unchiul meu avea un fiu adult din prima căsătorie, a cărui mamă murise la naştere – şi a arendaşilor, sătenilor, ţăranilor şi fierarilor, grăjdarilor, grădinarilor şi muncitorilor. Am crescut sănătos şi robust ca rezultat al petrecerii timpului în aer liber. Dar când nu eram pe afară, aveam o cu totul alt fel de educaţie în casă. Mătuşa şi unchiul meu erau oameni cultivaţi, citeau mult şi variat şi aveau o bibliotecă minunată. Eram lăsat în ea la fel de liber ca şi afară, pe moşie, astfel că le-am urmat exemplul şi am devenit un cititor vorace.

Mătuşa mea era şi o foarte bună cunoscătoare de pictură. Adora acuarelele englezeşti, dar îi plăceau şi vechii maeştri şi, cu toate că nu îşi permitea să cumpere mari nume, acumulase o colecţie foarte bună de artişti mai mici. Soţul ei era mai mult decât încântat să îi finanţeze pasiunea şi

văzând că arătam de timpuriu interes pentru unele picturi, mătușa Mary a profitat de ocazia de a-și împărtăși această pasiune cu altcineva. A început să îmi vorbească despre picturi și să mă încurajeze să citesc despre artiști, iar eu am înțeles rapid atracția pentru aceștia și am început să am propriii favoriți. Adoram unele din marile peisaje marine și acuarelele Școlii din East Anglia, minunatele ceruri și mlaștini întinse – cred că gustul meu în artă avea mult de-a face cu plăcerea de a sta în aer liber. Nu mă omoram după portrete sau naturi moarte – dar nici mătușa Mary, și nu avea prea multe. M-a încurajat să fiu deschis la orice, nu să îi copiez gusturile, ci să le dezvolt pe ale mele și să mă aștept mereu să fiu surprins și provocat, dar și încântat de ce vedeam.

Îi datorez integral mătușii Mary și acelor fericiți ani de formare dragostea mea pentru tablouri. Când a murit, chiar când intrasem la Cambridge, mi-a lăsat multe din picturile pe care le vezi acum în jur și altele, unele pe care le-am vândut ca să cumpăr altele noi – cum știam că și-ar fi dorit și ea. Ar fi vrut să îmi păstrez colecția vie, să mă bucur de achiziționarea unora noi când mă plictiseam de cele vechi.

Pe scurt, douăzeci de ani sau chiar mai mult am făcut afaceri cu picturi, m-am dus regulat la licitații și, în timp ce mă bucuram de toată această activitate, acumulam mai mulți bani decât aș fi putut vreodată strânge din salariul meu de profesor. Între incursiunile mele în lumea artei, desigur, am urcat încet scara academică, stabilindu-mă aici, la colegiu, și publicând cărțile pe care le știi.

Ți-am schițat puțin trecutul meu și acum știi ceva mai multe despre pasiunea mea pentru tablouri. Dar n-ai ghici niciodată ce s-a întâmplat într-o zi și poate că nici nu ai să crezi povestea. Pot doar să repet ce ți-am spus de la început. Este adevărată.

DOI

Povestea lui Theo Parmitter

Era o zi frumoasă la începutul vacanței de Paște și eu plecasem la Londra pentru două săptămâni, să lucrez în biblioteca de la British Museum și să închei câteva afaceri cu tablouri. În ziua aceea era o licitație, precedată de o prezentare dimineața, și alesesem din catalog două schițe ale vechilor maeștri și o pictură importantă pe care ținusem în mod special să o văd. Am presupus că tabloul va ajunge la un preț mult mai mare decât îmi puteam eu permite să plătesc, dar speram să cumpăr schițele și mă simțeam foarte plin de viață în timp ce mergeam din Bloomsbury către St James în soarele de primăvară. Magnoliile înfloriseră, ca și cireșii, și, pe fundalul teraselor din stuc alb de secol XVIII, erau îndeajuns de vesele ca să îți umple inima. Nu că inima mea era vreodată goală. Când eram tânăr eram vesel și optimist – cu adevărat, fusesem binecuvântat cu un temperament deschis și echilibrat – și mă bucuram de plimbare, așteptând cu nerăbdare prezentarea și licitația. Nu era nici un nor pe cer, fie el real sau metaforic.

Tabloul nu era de fapt atât de bun pe cât îl prezentaseră și nu am vrut să licitez pentru el, dar eram nerăbdător să cumpăr măcar una dintre schițe și văzusem și vreo două acuarele pe care știam că le puteam vinde și care bănuiam că nu vor ajunge la un preț prea mare. Le-am însemnat în catalog și am continuat să mă învârt pe acolo.

Apoi, ușor ascuns de o pereche de panouri religioase destul de copleșitoare, mi-a prins privirea acest tablou venețian în ulei cu scena de carnaval. Era destul de afectat, avea mare nevoie să fie curățat și rama era ciuntită în câteva locuri. Nu era deloc genul de tablou care mi-ar fi plăcut în general, dar avea ceva ciudat, aproape halucinant, și am rămas privin-

du-l îndelung, apoi m-am întors de câteva ori la el. Părea să mă absoarbă, mă simțeam parte din scena nocturnă, luminată de torțe și felinare, unul din mulțimea de petrecăreți mascați sau dintre cei care se urcau în gondolă și mergeau pe canalul luminat de razele lunii, dispărând în întuneric sub un pod vechi.

Am stat mult timp în fața lui, privind fiecare ungher și crăpătură ale palatelor cu obloane ce se deschideau ici și colo, dând la iveală camere întunecoase, cu excepția celor luminate de lumânări sau de vreo lampă, cu umbre ciudate prinse între razele de lumină. Fețele multora dintre cheflii erau clasic venețiene, cu nasuri proeminente, aceleași pe care le poți vedea la magi și îngeri, sfinți și preoți, în marile picturi care umplu bisericile Veneției.

Licitația începea la ora două și am ieșit în soarele de primăvară ca să mă aerisesc puțin înainte de a mă întoarce în saloanele ei, dar cum stăteam la barul întunecat dintr-un bar liniștit, prin ale cărui ferestre străbătea când și când soarele, încă mai eram cufundat în acea scenă venețiană. Știam, desigur, că trebuia să cumpăr tabloul. Mi-am terminat iute prânzul și eram așa de îngrijorat că s-ar putea întâmpla ceva și nu aș mai ajunge la licitație, încât am ajuns acolo printre primii. Dar nu știu de ce, am preferat să stau în spate, departe de estradă, aproape de ușă, pe măsură ce camera a început să se umple. Erau niște tablouri importante și am zărit câțiva negustori bine-cunoscuți. Nimeni nu mă cunoștea pe mine.

Pictura pentru care venisem s-a vândut cu mai mult decât anticipasem și schițele au ajuns rapid la mai mult decât îmi permiteam eu, dar am fost la un pas să pun mâna pe o frumoasă acuarelă Cotman care a fost prezentată imediat după ele. Am luat câteva peisaje marine bune și apoi am stat cât erau prezentate unul după altul tablouri în ulei cu scene sportive – bărbați grași pe cai, vânători, cai cu coada tăiată, ceea ce le dădea un aer ciudat, dezechilibrat, cai ținuți de grăjdari plictisiți; tot apăreau și mâinile se tot ridicau. Aproape că moțăiam. Dar deodată, spre sfârșitul licitației, a apărut scena de carnaval venețian, întunecată și câtuși de puțin atrăgătoare acum că era arătată. Au fost câteva oferte timide și apoi o pauză. Am ridicat mâna. Nimeni nu m-a contracarat. Tocmai când ciocanul cobora, am simțit o fluturare lângă mine și s-a auzit o voce. Am privit în jur, surprins și dezamăgit de competiția de ultim minut, dar conducătorul licitației a considerat că ciocanul hotărâse licitația în favoarea mea și deci se finalizase. Era al meu pentru o sumă foarte mică.

Aveam palmele umede şi inima îmi bătea cu putere. Nu mai simţisem niciodată o asemenea nervozitate – de fapt, aproape disperare – pentru un obiect şi eram ciudat de tulburat, uşurat, dar şi cu o emoţie pe care nu o puteam identifica. De ce îmi dorisem atât de mult tabloul?

Ieşind din încăpere către casierie ca să plătesc ce cumpărasem, cineva m-a bătut pe umăr. M-am întors şi am văzut un bărbat corpolent şi transpirat cu o servietă portofoliu mare din piele.

– Domnule...? a întrebat el.

Am ezitat.

– Trebuie să vă vorbesc urgent.

– Mă iertaţi, dar vreau să ajung la casierie înainte să se formeze coada obişnuită...

– Nu. Vă rog, nu.

– Cum?

– Trebuie să mă ascultaţi înainte. Este vreun loc în care putem merge ca să nu fim auziţi?

Se uita în jur de parcă se aştepta ca o duzină de urechi să fie ciulite spre noi şi m-a neliniştit. Nu îl cunoşteam şi nu aveam nici cea mai mică dorinţă să dispar cu el în vreun colţ.

– Cu siguranţă tot ce aveţi să îmi spuneţi poate fi spus aici. Ceilalţi sunt concentraţi pe propriile treburi. De ce ar fi interesaţi de noi?

Voiam să plătesc ce luasem, să aranjez să îmi fie livrate şi să termin.

– Domnule...

S-a oprit din nou.

– Joiner, am răspuns tăios, dându-i pseudonimul pe care îl foloseam la licitaţii, ca orice alt negustor.

– Vă mulţumesc. Numele meu nu contează – lucrez pentru un client. Ar fi trebuit să ajung mai devreme, dar am fost blocat de un accident de trafic şi a trebuit să stau şi să vorbesc cu poliţia; asta m-a întârziat, eu...

A scos o batistă mare şi şi-a şters sprâncenele şi buza superioară, dar broboanele de sudoare au reapărut imediat.

– ...reprezint pe cineva. Este un tablou... pe care trebuie să îl obţin. Este absolut vital.

– Dar aţi ajuns mai târziu. Ghinion. Totuşi, nu a fost vina dumneavoastră – clientul nu vă poate învinovăţi că aţi fost martorul unui accident.

Părea din ce în ce mai stânjenit şi transpira şi mai tare. Am încercat să

mă îndepărtez, dar m-a apucat și m-a strâns de braț atât de tare că mă durea.

– Ultimul tablou, a spus el, respirându-mi neplăcut în față, scena venețiană. Ați obținut-o și eu trebuie neapărat să o am. Vă plătesc oricât cereți, cu un profit bun; nu veți pierde nimic. În fond, este în interesul dumneavoastră; oricum îl veți vinde mai târziu. Cât cereți?

Mi-am tras brațul din strânsoarea lui.

– Nimic. Tabloul nu este de vânzare.

– Nu fi absurd, omule; clientul meu este bogat; poți spune orice preț. Nu înțelegi? *Trebuie să am tabloul acela.*

Auzisem suficient. M-am întors pe călcâie și m-am îndepărtat de el. Dar a reapărut, bătându-mă pe spate, aproape lipit de mine.

– Trebuie să îmi vindeți tabloul acela.

– Dacă nu vă luați mâinile de pe mine, voi fi obligat să chem paza.

– Clientul meu mi-a dat instrucțiuni... I-au trebuit ani întregi să găsească tabloul. Trebuie să îl iau.

Ajunseserăm la casierie, unde acum era o coadă considerabilă de cumpărători care așteptau să plătească.

– Pentru ultima dată, am șuierat către el, lăsați-mă în pace. V-am spus: vreau tabloul și intenționez să îl păstrez.

A făcut un pas înapoi și, pentru o clipă, am crezut că asta a fost, dar apoi s-a aplecat către mine și mi-a spus:

– O să vă pară rău. Trebuie să vă avertizez. Nu doriți să păstrați tabloul acela. Avea ochii holbați și acum transpirația îi curgea pe față. Înțelegeți? Vindeți-mi tabloul. Pentru binele dumneavoastră.

Abia mă abțineam să nu îi râd în față, dar am scuturat doar din cap și m-am întors să privesc jacheta gri a celui din fața mea de parcă era cel mai fascinant lucru din lume.

Nu am îndrăznit să mă uit în jur, dar când am plecat de la casierie după ce îmi plătisem cumpărăturile, inclusiv tabloul venețian, bărbatul dispăruse.

Eram ușurat și am uitat de incident de cum am ieșit în soarele de pe St James.

Abia mai târziu în seara aceea, așezându-mă la birou să lucrez, am simțit brusc un frison ciudat, un fior pe șira spinării. Omul nu mă speriase deloc – evident încercase să vină cu o poveste despre tablou ca să mă convingă să i-l dau – cu toate astea, nu mă simțeam bine.

A doua zi mi-a fost livrat tot ce cumpărasem la licitație și primul lucru pe care l-am făcut a fost să duc tabloul venețian în celălalt capăt al Londrei, la un atelier de restaurări. Trebuia să fie curățat cum trebuie și fie să i se repare vechea ramă, fie să i se găsească alta. Am luat și una dintre celelalte picturi ca să i se repare o ciobitură mică și pentru că restauratorii lucrează încet, așa cum se și cuvine, nu am mai văzut tablourile decât peste câteva săptămâni, când deja mă întorsesem aici, la Cambridge, la semestrul de vară în plină desfășurare.

Am adus toate tablourile cu mine. Ajungeam prea rar în apartamentul din Londra ca să las acolo ceva de valoare sau ceva interesant. Le-am pus pe toate celelalte ușor, dar de câte ori plasam undeva tabloul venețian, nu se potrivea. Niciodată nu mi-a fost atât de greu să atârn un tablou. Pentru că m-am chinuit atât de mult să găsesc locul potrivit pentru el, într-un final l-am lăsat acolo, pe bibliotecă. Și nu mă puteam opri să mă uit la el. De fiecare dată când mă întorceam în camera asta, mă atrăgea. Mi-am petrecut mai mult timp privind la el – nu, *în* el – decât la tablouri mult mai frumoase și interesante. Parcă aveam nevoie de asta, să petrec mult prea mult timp privind fiecare colț, fiecare față.

Nu am mai auzit de individul agasant de la licitație și curând am uitat de tot de el.

Un singur lucru ciudat s-a întâmplat în acele zile. Era în toamna aceluiași an, în prima săptămână din primul trimestru, într-o seară când primii fiori de toamnă m-au făcut să sun să se facă focul. Se încălzise binișor și lucram la birou la lumina lămpii, când am ridicat întâmplător privirea. Tabloul venețian era chiar în fața mea și ceva anume m-a făcut să mă uit mai de-aproape.

Restaurarea scosese la iveală adâncimi proaspete și acum erau mult mai multe detalii vizibile. Puteam vedea mai mulți oameni înghesuiți pe aleea de lângă apă și pe canal gondolele și celelalte ambarcațiuni încărcate cu petrecăreți, unii mascați, unii nu. Studiasem chipurile în repetate rânduri, de fiecare dată descoperind ceva nou. Oamenii stăteau la ferestre și la balcoane; mai erau unii în umbra încăperilor din palate. Dar acum, o singură siluetă mi-a atras privirea și s-a distanțat de celelalte, în prim-planul picturii. Nu cred că mai observasem vreodată acest om. Nu se uita către lagună sau la bărci, mai degrabă își întorcea fața de la ele – de fapt, părea să se uite la mine, în camera mea. Purta haine de atunci, dar obișnuite, nu costumele elaborate ale participanților la carnaval, și nu

era mascat. Dar doi dintre cei de lângă el purtau măşti şi amândoi păreau să-l ţină – unul de umăr, celălalt de încheietura mâinii stângi, ca şi cum ar fi încercat să-l tragă înapoi. Chipul lui avea o expresie stranie, parcă deopotrivă uluită şi înfricoşată. Îşi întorsese ochii de la scena din tablou pentru că nu voia să facă parte din ea şi se uita spre mine – spre oricine se afla în faţa picturii – cu o privire pe care n-o pot descrie altfel decât ca rugătoare. Dar ce mă ruga?

Mă şocase însăşi vederea siluetei unui om într-un loc în care nu o mai observasem niciodată. Am presupus că lumina lămpii aruncată pe pictură într-un unghi anume scosese la iveală pentru prima oară clar acea siluetă. Oricare ar fi fost motivul, expresia lui m-a tulburat şi nu am mai putut lucra cu concentrarea adâncă dinainte.

Noaptea m-am trezit de câteva ori – şi o dată, dintr-un vis ciudat în care bărbatul din tablou se îneca în canal şi îşi întindea braţele către mine să îl salvez. Visul a fost atât de viu, încât m-am sculat din pat şi am venit aici, am aprins lampa şi am privit tabloul. Desigur, nimic nu se schimbase. Bărbatul nu se îneca, deşi continua să se uite rugător la mine, de parcă încerca să scape de cei doi oameni care ţineau mâinile pe el.

M-am întors în pat. Şi asta a fost tot, mult timp. Nu s-a mai întâmplat nimic. Tabloul a rămas proptit de bibliotecă luni întregi, până când i-am găsit un loc acolo, unde îl vezi tu acum.

Nu l-am mai visat. Dar şi-a păstrat atracţia pentru mine, prezenţa sa era foarte puternică, de parcă fantomele tuturor acelor oameni din scena artificială, bizar luminată, erau mereu în cameră cu mine.

Au trecut câţiva ani. Tabloul nu şi-a pierdut forţa stranie, dar desigur viaţa de fiecare zi merge înainte şi m-am obişnuit cu el. Petreceam totuşi adesea mult timp privindu-l, uitându-mă la feţe, la umbre, la clădiri, la undele întunecate din Canal Grande şi am jurat că într-o zi voi merge la Veneţia. Nu am fost niciodată mare călător, după cum ştii; îmi place prea mult peisajul englezesc de ţară şi nu am vrut niciodată să mă aventurez departe de el în vacanţe. În plus, pe vremea aceea eram ocupat cu predatul aici, având din ce în ce mai multe atribuţii la colegiu, cercetând şi publicând cărţi şi continuând să cumpăr şi să vând tablouri.

Un singur lucru bizar s-a întâmplat în acea perioadă, legat de pictură.

Un vechi prieten, Brammer, a venit în vizită aici. Nu îl văzusem de câţiva ani şi aveam multe de vorbit, dar la un moment dat, curând după sosirea lui şi în timp ce eu nu eram în cameră, a început să se uite în jur,

la tablouri. Când m-am întors, stătea în faţa scenei veneţiene şi o privea atent.

– Unde ai dat de asta, Theo?

– Ah, la o licitaţie acum câţiva ani. De ce?

– Este extraordinar. Dacă n-aş... A scuturat din cap. Nu.

M-am dus lângă el.

– Ce-i?

– Când se presupune că a fost pictat?

– Sfârşitul secolului al XVIII-lea.

A scuturat iar din cap.

– Atunci nu înţeleg. Vezi tu, bărbatul de colo... A arătat spre unul din personajele din cea mai apropiată gondolă. Eu... Eu îl cunosc – îl cunoşteam. Adică seamănă perfect cu cineva cunoscut. Eram amândoi tineri. Evident, nu poate fi el... dar totul – felul în care ţine capul, expresia – este destul de ciudat.

– La câte miliarde de oameni se nasc, şi toţi avem doi ochi, un nas, o gură, presupun că e chiar remarcabil că nu sunt mai mulţi oameni identici.

Dar Brammer nu-mi dădea atenţie. Era prea absorbit de scrutarea acelui chip. Mi-a luat ceva timp să îl îndepărtez de el şi să îl readuc la conversaţia noastră dinainte şi de câteva ori în următoarele douăzeci şi patru de ore s-a întors la tablou şi a stat acolo, cu o expresie de preocupare şi neîncredere pe chip.

Nu a mai fost nici un incident şi, după un timp, mi-am scos din cap, chiar dacă nu de tot, strania descoperire a lui Brammer.

Poate că dacă nu aş fi fost subiectul unui articol dintr-o revistă din afara mediului academic, câţiva ani mai târziu, nu s-ar mai fi întâmplat nimic şi ecourile poveştii, aşa cum era ea, s-ar fi stins.

Terminasem o lucrare lungă despre Chaucer şi întâmplător a fost o aniversare importantă care includea şi o expoziţie la British Museum. Fusese descoperit şi un manuscris important legat de el. Presa a fost interesată şi iubitului meu poet i s-a dat o atenţie foarte mare. Eram încântat. Aşteptasem multă vreme să împart cu un public mai larg deliciile lucrărilor sale şi editorul meu a fost mulţumit când am acceptat un interviu.

Unul dintre cei care au venit să îmi ia interviul a adus un fotograf şi acesta a făcut mai multe poze în acest apartament. Dacă ai vrea să te duci la birou şi să deschizi al doilea sertar, vei găsi acolo articolul din revistă.

TREI

Theo era foarte meticulos – totul era îndosariat şi ordonat. Eram întotdeauna impresionat, de câte ori veneam aici la lecţii şi vedeam curăţenia de pe biroul lui. Asta spunea multe despre om. Avea o minte ordonată. Într-o altă viaţă, trebuie să fi fost avocat.

Articolul din ziar era exact unde spusese. Era o istorie lungă despre Theo, Chaucer, expoziţie şi noua descoperire, foarte bine documentată şi interesantă, iar fotografia lui, care era pe o pagină întreagă, nu arăta doar o imagine excelentă a lui aşa cum fusese cu treizeci de ani în urmă, ci era şi o foarte bună lucrare în sine. Stătea într-un fotoliu şi avea lângă el o măsuţă cu un teanc de cărţi, peste care erau puşi ochelarii lui. Soarele se furişa prin fereastra înaltă şi scălda întreaga scenă într-o lumină dramatică.

– Este o fotografie foarte bună, Theo.

– Dar priveşte – uită-te unde cade soarele.

Cădea pe tabloul veneţian, care atârna în spatele lui, luminându-l viu şi cu o armonie ciudată de soare şi întuneric. Părea mult mai mult decât un simplu fundal.

– Extraordinar.

– Da, mărturisesc că am fost destul de impresionat când l-am văzut atunci. Presupun că mă obişnuisem deja cu tabloul şi nu aveam idee că era o asemenea prezenţă în cameră.

M-am uitat în jur. Acum, tabloul era pe jumătate ascuns, jumătate în întuneric şi părea un lucru oarecare, nu atrăgea atenţia. Figurile erau destul de ţepene şi distante, undele apei păreau neinteresante. Era ca un personaj care este atât de retras şi de plat încât se pierde neobservat în fundal.

Ce vedeam în fotografia din revistă era aproape un alt tablou, nu în conținut, care era evident același, ci în – aș spune – atitudine.

– Ciudat, nu?

Theo mă privea fix.

– Fotograful a remarcat tabloul? L-a pus special în spatele tău și în lumină în vreun fel anume?

– Nu. Nu am vorbit despre el. S-a agitat puțin în privința cărților de pe masă, îmi amintesc... a făcut un teanc ordonat, apoi dezordonat... și m-a pus să mă mut în fotoliu. Asta a fost tot. Îmi amintesc că atunci când am văzut rezultatele – și, desigur, au fost făcute mai multe fotografii – am fost foarte surprins. Nici nu realizasem că tabloul era acolo. De fapt...

A făcut o pauză.

– Da?

A dat din cap.

– Este ceva ce, ca să fiu sincer, mi-a tot revenit în minte de atunci, mai ales în lumina... evenimentelor ulterioare.

– Ce anume?

Dar nu mi-a răspuns. Am așteptat. Avea ochii închiși și era destul de nemișcat. Mi-am dat seama că seara îl epuizase și după ce am mai așteptat puțin în liniștea încăperii, m-am ridicat și am plecat, încercând să nu fac zgomot, am coborât pe scara de piatră întunecată și am ieșit în curte.

Era o noapte liniștită, senină și geroasă și cerul era acoperit de stele strălucitoare și m-am îndreptat repede către scara mea ca să-mi iau haina. Era târziu, dar aveam chef de aer proaspăt și de o plimbare scurtă. Curtea era pustie și doar câteva ferestre erau luminate.

Portarul de noapte era deja instalat în cabina lui, cu focul aprins și cu un ceainic mare și maro de ceai.

– Aveți grijă, domnule, e deja ceva polei pe trotuare.

I-am mulțumit și am trecut prin poarta mare. King's Parade era pustie acum, magazinele aveau obloanele trase. Un polițist solitar aflat în patrulă m-a salutat când am trecut de el. Mă străduiam să rămân încălzit și să mă țin pe picioare, căci portarul avusese dreptate, trotuarele erau alunecoase.

Dar brusc m-am oprit, pentru că m-a copleșit un sentiment de teamă și nervozitate ca un val de febră, un frison care mi-a scuturat corpul. Am privit în jur, dar aleea era pustie. Nu îmi era teamă de cineva sau de ceva anume, era doar o frică anonimă și fără subiect și mă cotropise. Era combinată

cu un sentiment de nenorocire, de groază și totodată cu o mare tristețe, de parcă cineva apropiat suferea și simțeam și eu acea suferință alături de el.

Nu cred în premoniții și, din câte știam, nimeni apropiat mie, prieten sau familie, nu era în pericol. Eu mă simțeam destul de bine. Singurul lucru la care mă puteam gândi era povestea bizară a lui Theo Parmitter, dar de ce m-ar fi speriat pe mine, care stătusem doar lângă foc și o ascultasem?

Nu mai voiam să cutreier singur străzile și m-am întors brusc. Probabil că exact acolo era un petic de gheață, pentru că am simțit cum îmi zboară picioarele de sub mine și am căzut greu la pământ. Zăceam îndoit și zguduit, dar nu mă durea nimic și în acel moment am auzit la mică distanță în stânga mea un strigăt și niște voci joase. Apoi sunetul unei încăierări și apoi un alt strigăt disperat. Păreau să vină dinspre Backs și totuși, într-un mod greu de explicat, să nu fie deloc departe de mine, ci chiar acolo, lângă mâna mea, lângă mine. Este foarte greu să relatez clar, pentru că nimic nu era clar și mai zăceam și pe dalele înghețate, speriat că aș fi putut fi rănit.

Dacă ceea ce auzisem era cineva atacat în întuneric și jefuit, ar fi trebuit să mă ridic și fie să găsesc victima și să o ajut, fie să anunț polițistul pe care îl văzusem cu câteva minute mai devreme. Era trecut de miezul nopții, câtuși de puțin o noapte potrivită pentru plimbări, dacă nu erai un nechibzuit, ca mine. Apoi mi-am dat seama că puteam fi atacat și eu. Aveam portofelul în buzunarul interior și un ceas de aur pe lanț. Merita să mă atace un răufăcător.

M-am ridicat repede în picioare. Nu eram rănit, aveam doar o lovitură la genunchi – urma să fiu înțepenit a doua zi – și m-am uitat repede în jur, dar nu era nimeni.

Îmi imaginasem zgomotele? Nu. Pe o stradă tăcută, într-o seară liniștită și geroasă, când se aude orice, nu aș fi putut confunda ce auzisem cu vântul printre copaci sau altceva. Auzisem un țipăt și apoi voci și chiar un pleoscăit de apă, dar râul era la ceva distanță, ascuns de zidurile și grădinile colegiilor.

M-am întors pe strada principală și l-am zărit din nou pe polițist, care încerca ușile magazinelor ca să se asigure că erau încuiate. Să mă duc să-l anunț? Dar dacă eu îi auzisem pe tâlhari, cu siguranță trebuie să-i fi auzit și el, aflat la doar câțiva metri distanță, pe strada alăturată, și totuși el își continua liniștit rondul pe King's Parade cu pas egal, măsurat.

Dinspre Trinity Street a apărut o mașină și a trecut pe lângă mine. O pisică s-a strecurat printr-o fantă întunecată dintre două clădiri. Răsufla-

rea mea scotea aburi în aerul înghețat. Nu era nimic în neregulă în jurul meu și orașul se odihnea.

Apăsarea și groaza care mă înfioraseră cu câteva minute în urmă se risipiseră, aproape ca un efect al căzăturii, dar nu mă simțeam prea bine și eram deja și înghețat zdravăn, așa că m-am întors la poarta colegiului cât am putut de rapid, cu gulerul ridicat pavăză împotriva gerului nopții.

Portarul, aflat tot lângă focul strălucitor, mi-a urat noapte bună. I-am răspuns și am intrat în curte.

Totul era tăcut și întunecat, dar una dintre cele două ferestre pe care le observasem și mai devreme mai era luminată și acum și o alta, de pe rândul cel mai din stânga. Probabil cineva tocmai se întorsese acasă. În două săptămâni începea școala și atunci luminile vor străluci peste tot.

Am rămas o clipă privind în jur, amintindu-mi anii buni pe care îi petrecusem între acele ziduri, conversațiile târzii din noapte, glumele, orele petrecute cu scrierea unui eseu sau pregătirile pentru primul trimestru. Nu mi-aș fi dorit să fiu ca Theo, să-mi petrec toată viața aici, oricât de confortabilă ar fi viața de colegiu, dar simțeam nostalgia libertății și a prieteniilor.

Atunci privirea mi-a fost atrasă de o lumină, cea de la început, care se stingea, astfel că a rămas o singură cameră luminată, cea din stânga, și privirea mi s-a îndreptat automat într-acolo.

Ceea ce am văzut mi-a înghețat sângele.

Acolo unde înainte fusese gol, acum în cameră, lângă fereastră, era un om. Lampa era în lateral și își arunca razele pe fața lui, iar efectul era uluitor de asemănător cu cel al tabloului venețian. De fapt, nu era nimic ciudat – lumina lămpii și lumina torței cad întotdeauna pe ceva anume, creând astfel umbre contrastante. Nu, eu încremenisem pentru că bărbatul se uita direct la mine și aș fi putut jura că îl recunoșteam, nu din viață, ci din tablou. Semăna atât de mult cu unul dintre chipurile de acolo, încât aș fi jurat în orice instanță că erau unul și același. Dar cum ar fi putut fi așa? Era imposibil și, în plus, personajul era la o oarecarte distanță de mine. Combinațiile de trăsături sunt limitate, așa cum spusese și Theo.

Dar nu simpla asemănare mă izbise atât de mult, ci expresia de pe chip. Observasem exact acel chip din tablou pentru că avea o expresie de decadență, lăcomie și depravare, răutate și dispreț, o combinație din toate sentimentele și intențiile inumane posibile. Ochii erau pătrunzători și intenși, gura purta un rânjet arogant. Era o față fascinant de neplăcută și mă respinsese în tablou la fel de mult cum mă îngrozea acum. Am pri-

vit în altă parte, dar apoi mi-am ridicat iar ochii către fereastră. Chipul dispăruse și după câteva secunde lumina s-a stins și camera s-a cufundat în întuneric. Acum întreaga curte era întunecată, cu excepția felinarelor din colțuri, care aruncau bălți de lumină pe cărarea de pietriș.

Mi-am revenit, amorțit de frig și înfiorat de frică. Senzația de groază și nenorocire iminentă revenise și părea să mă învăluie ca o haină. Dar, hotărât să nu las aceste senzații să mă doboare, am traversat curtea și am urcat scara către ferestrele care fuseseră luminate. Mi-am amintit că erau de la un apartament ocupat mai demult de un prieten și le-am găsit foarte ușor.

Am stat în fața ușii ascultând atent. Era o liniște atât de mare, că era ciudată. Clădirile vechi scot de obicei diverse sunete, scârțâie și se tot reașază, dar aici era tăcere de mormânt. După o clipă, am bătut la ușă, fără să mă aștept la vreun răspuns, de vreme ce ocupantul ar fi fost de acum în dormitor și probabil nu m-ar fi auzit.

Am mai bătut o dată mai tare, și cum tot nu am primit un răspuns am apăsat pe clanță și am intrat în holul mic exterior. Aerul era foarte rece aici, ceea ce era ciudat, pentru că nimeni nu ar fi stat acolo într-o asemenea noapte fără să fi dat drumul la căldură. Am ezitat, apoi am mers către birou.

– Bună seara, am spus încet.

Nu am primit nici un răspuns și după ce am repetat salutul am mers pipăind de-a lungul peretelui ca să găsesc întrerupătorul. Camera era goală, având doar o masă și un scaun, un fotoliu lângă căminul gol și o bibliotecă fără nici o carte în ea. Era o lustră în tavan, dar nici o lampă. M-am dus în dormitor. Era un pat, fără cearșafuri. Nimic altceva.

Evident, greșisem apartamentul și am plecat, ducându-mă la cel de alături, singurul care mai era la etaj pe scara aceea – fiecare avea două apartamente sus și unul singur, mult mai mare, la parter, iar tiparul era la fel pe toate laturile Marii Curți.

Am ciocănit și, neauzind nimic, am intrat și în acel apartament. Era la fel de gol ca primul – mai gol chiar, pentru că aici nu era mobilă deloc în afară de biblioteci, care erau construite în perete. Mirosea a mortar și a vopsea.

M-am gândit să mă duc la portar și să îl întreb cine ocupa de obicei această latură. Dar la ce îmi folosea? Nu erau studenți rezidenți, aceste apartamente nu fuseseră folosite ani de zile și, evident, decorațiunile și întreținerea lipseau cu desăvârșire.

Ar fi fost imposibil să văd o lampă aprinsă și o siluetă la oricare dintre acele ferestre.

Dar știam că văzusem.

Am coborât scara destul de zguduit și am traversat curtea către apartamentul în care stăteam. Acolo, mi-am turnat un pahar mare de scotch și m-am cufundat în el. I-a urmat un altul, pe care l-am băut mai încet. Apoi m-am dus la culcare și, în ciuda băuturii, am stat culcat și tremurând ceva timp înainte de a cădea într-un somn greu. Am avut cele mai groaznice coșmaruri, în timpul cărora m-am sucit, m-am răsucit și am transpirat oripilat, coșmaruri pline de lumini ciudate și de țipetele unor oameni care se înecau.

M-am trezit țipând și, în timp ce îmi reveneam, am mai auzit ceva, o lovitură puternică, de parcă ceva greu căzuse. A fost urmată de un țipăt înăbușit, îndepărtat, ca al cuiva care a fost lovit și rănit.

Inima îmi bătea cu atâta putere și creierul meu era atât de plin de imaginile groaznice, încât mi-a luat puțin timp să separ coșmarul de realitate, dar când m-am ridicat și am stat puțin cu lampa aprinsă, am știut că lucrurile pe care le văzusem și vocile oamenilor care se înecau nu fuseseră reale și făcuseră parte dintr-un coșmar tulburător, dar că acel zgomot puternic și țipătul care îi urmase cu siguranță erau.

Acum era liniște, dar am coborât din pat și m-am dus în sufragerie. Totul era în ordine. M-am întors după halat și apoi m-am dus la scară, dar și acolo era totul liniștit și tăcut. Apartamentul de alături nu era locuit, dar nu știam dacă locuia cineva dedesubt. Apartamentul lui Theo Parmitter era pe o altă latură a clădirii.

Am coborât în întunericul înghețat și am ascultat la ușa de sub mine, dar nu se auzea absolut nici un sunet.

– E cineva acolo? E totul în ordine? am întrebat, dar ecoul vocii mele a sunat ciudat pe scara de piatră și nu mi-a răspuns nimeni.

M-am întors în pat și am dormit cu intermitențe până dimineață, în special pentru că eram pe jumătate înghețat și n-am mai prea reușit să mă încălzesc și să mă simt confortabil.

Pe la opt și ceva, când m-am uitat pe geam, am văzut că ninsese puțin și că fântâna din centrul curții înghețase bocnă.

Mă îmbrăcam când s-au auzit bătăi puternice la ușă și servitorul colegiului a intrat tulburat.

– M-am gândit că veți dori să știți imediat, domnule, că a fost un accident. Este vorba despre domnul Parmitter...

PATRU

– Chiar nu este nevoie să deranjaţi un medic. Sunt puţin zguduit, dar în regulă. Am să-mi revin imediat.

Servitorul reuşise să îl aşeze pe Theo în fotoliul lui din sufragerie, unde l-am găsit, palid şi cu o expresie ciudată şi de nepătruns în ochi.

– Doctorul este pe drum, aşa că gata cu asta, am spus, dând aprobator din cap către servitor, care adusese o tavă cu ceai şi umplea din nou o carafă de apă. Acum spune-mi ce s-a întâmplat.

Theo s-a lăsat pe spate şi a suspinat, dar mi-am dat seama că nu avea de gând să mai protesteze.

– Ai căzut? Probabil ai alunecat pe ceva. Trebuie să chemăm administratorul să verifice...

– Nu. Nu e treaba lui.

Vocea îi sunase cam aspru.

Am turnat ceai pentru amândoi şi am aşteptat până a plecat servitorul. Observasem deja că tabloul veneţian nu mai era la locul său.

– Ceva s-a întâmplat, am spus. Şi trebuie să-mi spui, Theo.

Şi-a luat ceaşca şi am observat că îi tremura uşor mâna.

– Nu am dormit bine, a spus în cele din urmă. Asta nu e ceva neobişnuit. Dar noaptea trecută am adormit mult după două şi am dormit foarte prost, chinuit şi cu coşmaruri.

– Şi eu am avut coşmaruri, am zis. Ceea ce e foarte neobişnuit pentru mine.

– Este vina mea. Nu ar fi trebuit să încep niciodată povestea aceea mizerabilă. Oricum, mă simţeam aşa de prost şi am dormit aşa de mizerabil, încât am ştiut că mi-ar fi mai bine dacă m-aş scula şi aş sta în foto-

liul acesta. Îmi ia ceva timp să mă dau jos din pat şi a bătut de patru până am ajuns eu aici. Mergând spre peretele pe care atârna tabloul, am ezitat o fracţiune de secundă – ceva m-a făcut să ezit. Sârma care ţinea tabloul s-a rupt şi el s-a prăbuşit, lovindu-se de umărul meu, aşa că mi-am pierdut echilibrul şi am căzut. Dacă nu m-aş fi oprit, m-ar fi lovit în cap. Nu este nici o îndoială că aşa s-ar fi întâmplat.

– Ce te-a făzut să te opreşti? Probabil o presimţire.

– Nu, nu. Îndrăznesc să spun că eram probabil conştient cumva că sârma era slăbită şi pe cale să se rupă. Dar toată povestea asta m-a zguduit puţin.

– Îmi pare rău – şi pentru tine, evident, dar mărturisesc că îmi pare rău că nu voi afla şi restul poveştii.

Theo a părut alarmat.

– De ce? Sigur, dacă trebuie să pleci... Dar aş vrea să mai rămâi, Oliver. Aş vrea să mă asculţi.

– Sigur că da. Aş suporta cu greu să fiu lăsat în suspans, dar poate ar fi mai bine pentru liniştea ta dacă am lăsa totul baltă.

– Mai degrabă invers. Dacă nu-ţi spun restul, mi-e teamă că nu am să mai dorm niciodată bine. Acum că îmi bâzâie în creier un stup de albine furioase. Trebuie să te întorci la Londra?

– Pot rămâne încă o noapte – de fapt, chiar mi-ar fi de folos. Sunt câteva lucruri pe care le pot căuta în bibliotecă dacă sunt aici.

S-a auzit o bătaie la uşă. Sosise doctorul şi i-am spus lui Theo că ne vedem mai târziu, dacă se simţea în stare să vorbească, dar că în nici un caz nu trebuia să ignore sfaturile medicului – povestea putea aştepta. Nu era importantă. Dar nu asta gândeam. Era mult mai importantă acum decât îndrăzneam eu să recunosc. Se întâmplaseră destule lucruri care mă tulburaseră şi mă convinseseră că erau legate între ele, deşi fiecare separat nu însemna mare lucru. Ar trebui să spun că nu sunt deloc un om care trage cu uşurinţă concluzii stranii. Sunt cărturar şi am fost învăţat să cer probe, deşi, întrucât nu sunt avocat, dovezile circumstanţiale m-ar putea satisface îndeajuns. Sunt, de asemenea, calm şi cu un temperament sangvin, aşadar faptul că fusesem tulburat era notabil. Şi acum ştiam că şi Theo fusese tulburat şi, mai mult, că începuse să îmi spună povestea tabloului veneţian nu ca să mă distreze, ci ca să se descarce de o povară, ca să-şi împartă temerile cu o altă fiinţă umană, una asemănătoare lui ca temperament, care ar veni cu o minte calmă şi raţională pe care să se sprijine.

Dar cu toate că raţiunea îmi spunea că tabloul căzut era un eveniment întâmplător şi uşor de explicat, presimţirile şi neliniştile mele bizare îmi spuneau altceva.

Mi-am petrecut cea mai mare parte a zilei în bibliotecă, studiind o psaltire medievală, apoi m-am dus în oraş să iau ceaiul la o cafenea de pe strada Trumpington pe care o frecventam des şi care, în timpul şcolii, era plină de abur şi de zumzetul conversaţiilor. Acum era aproape pustie şi am stat să-mi mănânc pita cu unt într-o atmosferă oarecum rece şi posomorâtă. Sperasem să fiu înveselit de compania celorlalţi oameni, dar până şi străzile comerciale erau tăcute – era prea frig pentru plimbare şi oricine ar fi avut nevoie să cumpere ceva făcuse asta rapid şi se întorsese la căldura şi confortul casei.

Aveam să fac şi eu la fel a doua zi, şi cu toate că iubeam oraşul acesta, în care îmi petrecusem nişte ani extrem de fericiţi, nu avea să-mi pară rău să închei această vizită anume. Fusese tristă şi tulburătoare. Tânjeam după aglomeraţia Londrei şi după casa mea confortabilă.

M-am întors la colegiu şi, pentru că simţeam nevoia de companie, m-am dus la cină în sala mare cu şase dintre membri. Am făcut veseli conversaţie şi, tipic pentru Cambridge, am terminat cu o sticlă bună de porto în camera comună, aşa că era destul de târziu când am traversat curtea şi am urcat scara spre apartamentul meu. Am găsit un mesaj neliniştit de la Theo, care mă ruga să mă duc la el de îndată ce puteam.

Reuşisem să rup pânzele de păianjen ale dispoziţiei mele proaste de mai devreme şi acum mă temeam să aud mai mult din povestea lui. Dar aproape mă implorase să mă duc să îl ascult, pentru că liniştea sa sufletească depindea de asta şi mă simţeam prost că îl lăsasem singur toată ziua. Aşadar, m-am grăbit să ies şi am coborât scara.

Theo arăta mai bine. Avea lângă el un pahar de whisky, un foc bun şi, cu un chip vesel, m-a întrebat cum mi-am petrecut ziua.

– Îmi pare rău că am fost ocupat şi nu am ajuns aici mai devreme.

– Dragul meu, nu ai venit la Cambridge să stai zi şi noapte cu mine.

– Totuşi...

M-am aşezat şi am acceptat un pahar de Macallan.

– Am venit să aud şi restul poveştii, am zis, dacă te simţi în stare şi încă mai vrei să mi-o spui.

Theo a zâmbit.

Primul lucru după care mă uitasem când intrasem în cameră fusese tabloul. Fusese agățat din nou în poziția inițială, dar era umbrit, lampa era îndreptată în altă parte și lumina peretele opus. M-am gândit că schimbarea fusese făcută deliberat.

– Unde am ajuns? a întrebat Theo. Nu-mi amintesc deloc.

– Hai, Theo, am spus încet, aș crede mai degrabă că știi exact, pentru că ai adormit și te-am lăsat să dormi. Ajunseseși într-un punct important al poveștii.

– Poate că am adormit ca gest de autoapărare.

– Oricum, trebuie să-mi spui și restul sau amândoi vom dormi iarăși prost în noaptea asta. Tocmai îmi arătaseși articolul din revistă, în care tabloul apărea în prim-plan. Te întrebasem dacă fotograful l-a pus acolo special.

– Și nu o făcuse. Din câte mi-am dat eu seama, nu i-a dat nici o atenție și cu siguranță că nici eu. Dar era acolo, se poate spune că domina fotografia și întreaga cameră. Eram surprins, dar nimic mai mult. Și apoi, după două săptămâni de la apariția revistei, am primit o scrisoare. Încă o mai am și am căutat-o în dimineața asta. Este acolo, pe masa de lângă tine.

A arătat către un plic rigid, de culoarea fildeșului. L-am ridicat. Îi era adresat aici, la colegiu, era scris cu cerneală violetă, cu un scris de mână elaborat, în stil vechi, și avea ștampilă de Yorkshire, din urmă cu treizeci de ani.

Hawdon
by Eksby
North Riding of Yorkshire

Stimate domnule Parmitter,

Vă scriu în numele contesei de Hawdon, care a văzut un articol despre dumneavoastră și munca dumneavoastră în revista... și dorește să vă contacteze în legătură cu tabloul de pe peretele camerei în care ați apărut fotografiat. Tabloul, o scenă venețiană de carnaval în ulei, o interesează foarte mult personal pe contesă.

Lady Hawdon m-a rugat să vă invit aici pentru că trebuie să vă spună foarte urgent lucruri legate de tablou.

Casa este în nordul ținutului Eksby și o mașină vă va lua de la gară oricând. Vă rog, comunicați-mi dacă sunteți dispus să o vizitați pe contesă și o dată care vă convine. Accentuez din nou că din cauza sănătății fragile a contesei și a agitației considerabile legate de această problemă, o vizită imediată ar fi de preferat.

Al dumneavoastră,
John Thurlby, secretar

– Și te-ai dus? am întrebat, lăsând scrisoarea jos.

– Ah, da. Da, m-am dus în Yorkshire. Ceva anume din tonul scrisorii arăta că nu am de ales. În afară de asta, eram intrigat. Atunci eram mai tânăr și gata de aventură. Am plecat de îndată ce s-a terminat trimestrul, după două săptămâni.

S-a aplecat în față și și-a mai turnat un whisky, îndemnându-mă să fac la fel. I-am văzut expresia în lumina focului când a făcut asta. Vorbea cu ușurință despre o călătorie în nord. Dar trăsăturile lui bântuite și tulburate îi dezmințeau cuvintele vesele.

– Nu știu ce mă așteptam să găsesc, a spus, după ce a sorbit din whisky. Nu aveam idei preconcepute despre Hawdon sau despre această contesă. Dacă aș fi avut... Crezi că povestea mea este ciudată, Oliver. Dar povestea mea nu e nimic, e doar preludiul istoriei care mi-a fost spusă de o extraordinară doamnă în vârstă.

CINCI

Povestea lui Theo Parmitter

Yorkshire s-a dovedit a fi mohorât şi înnorat în ziua călătoriei mele. Am schimbat trenul la începutul după-amiezii, când a început să plouă, şi cu toate că ţinutul prin care treceam era evident superb pe o vreme frumoasă, acum abia vedeam câţiva metri de la fereastră – nu se vedeau dealuri şi văi frumoase, ci doar nori coborâţi peste peisajul rural posomorât. Era decembrie şi se întunecase când trenul a sosit încet, urcând la deal, în gara Eskby. Câţiva alţi călători au coborât şi au dispărut repede în pasajul gării.

Aerul era proaspăt şi un vânt rece şi umed îmi bătea în faţă când am ieşit în faţa gării, unde erau trase două taxiuri şi, la mică distanţă, o maşină mare şi neagră. Cum am ieşit, un bărbat cu şapcă din tweed a venit către mine prin zloată.

– Domnul profesor Parmitter. Nu era o întrebare. Harold, domnule. Eu vă voi conduce la Hawdon.

Acelea au fost singurele cuvinte pe care le-a spus, tot drumul, după ce mi-a pus bagajul în portbagaj şi a pornit. Mă plasase automat pe scaunul din spate, deşi aş fi preferat să stau lângă el şi, de vreme ce era întuneric beznă când am ieşit din orăşel, care era aşezat comod pe un deal, a fost o călătorie groaznică.

– Cât mai avem? am întrebat la un moment dat.

– Şase kilometri.

– Lucrezi de mulţi ani pentru Lady Hawdon?

– Da.

– Înţeleg că are o sănătate şubredă?

– Da.

Am renunțat, mi-am lăsat capul pe pielea rece a scaunului și am așteptat fără un cuvânt sfârșitul drumului.

La ce mă așteptasem? La o casă izolată și întunecată aflată într-o vale, cu iedera agățată de zidurile umede; la un șanț cu apă stătătoare? La un majordom bătrân și osos, zbârcit și îndoit de șale și la o siluetă subțire, distrusă, care să treacă pe lângă mine pe scări?

Ei bine, casa era cu siguranță izolată. Am părăsit drumul principal de țară și am mai mers probabil mai mult de doi kilometri, pe un drum desfundat cu un singur sens, dar care la sfârșit s-a lărgit brusc și am văzut în față porțile mari de fier deschise. Drumul a făcut un ocol, am virat destul de brusc la dreapta și peste un pod jos de piatră și, scrutând întunericul, am văzut o casă impunătoare cu câteva din ferestrele superioare luminate.

Am coborât pe pietriș și am văzut că ușa din față, din capătul treptelor de piatră, era deschisă. Și acolo era lumină. Una peste alta, era mult mai primitor decât mă așteptasem și nu semăna deloc cu casa Usher, a cărei poveste cumplită mi-o aminteam.

Am fost întâmpinat de un majordom cu o față plăcută, care s-a prezentat sub numele de Stephens, și am fost condus pe scări într-o cameră splendidă ale cărei draperii lungi, din catifea roșu-închis, erau trase și în care am găsit tot ce mi-aș fi putut dori ca să-mi petrec noaptea confortabil. Era puțin trecut de șase.

– Înălțimea Sa vă invită alături de ea în salon la ora șapte și jumătate, domnule. Dacă sunați când sunteți gata, vă conduc eu jos.

– Lady Howdon se îmbracă pentru cină?

– Ah, da, domnule. Fața majordomului era neclintită, dar am auzit o notă de dispreț în vocea sa. Dacă nu aveți o haină de cină...

– Da, mulțumesc, am. Dar m-am gândit că este mai bine să întreb.

Împachetasem jacheta și ținuta de seară numai în ultimul moment, pentru că mi s-a părut întotdeauna că este mai bine să fii prea bine pregătit decât nepregătit. Acum nu aveam nici o idee la ce să mă aștept de la seara ce urma.

Stephens a venit prompt să mă conducă jos și de-a lungul unui hol larg plin de tablouri mari în ulei, gravuri și vitrine pline de curiozități, printre care măști, fosile și scoici, argintărie și obiecte din email. Am mers prea repede ca să pot să arunc mai mult de o privire dintr-o parte

în alta, dar m-am înveselit la gândul comorilor care erau în acea casă şi pe care mi s-ar fi putut permite să le văd.

– Domnul profesor Parmitter, Înălţimea Voastră.

Era o cameră extrem de mare, cu un cămin magnific, în faţa căruia era un grup de trei canapele maro pe care era centrată lumina lămpilor şi a focului. Erau veioze peste tot în încăpere, pe măsuţe mici sau care iluminau tablouri, dar erau fixate pe lumină foarte slabă. Pe pereţi erau câteva tablouri: portrete de familie edwardiene, scene de vânătoare, grupuri de uleiuri mai mici. În capătul celălalt al camerei am zărit un pian mare.

Nu era nimic ponosit, uzat sau rece în acest salon. Dar femeia care şedea într-un fotoliu cu faţa întoarsă de la foc nu avea nimic din căldura şi aerul primitor al încăperii. Era extrem de bătrână, cu acea piele palidă ca de pergament care vine odată cu vârsta foarte înaintată; pielea ca petalele de hârtie ale virtuţii uscate. Avea părul alb şi subţire, dar pieptănat elaborat şi prins cu agrafe strălucitoare. Purta o rochie lungă din stofă verde, cu o broşă splendidă de diamante, şi avea diamante şi la gâtul lung şi puternic. Ochii erau adânciţi în orbite, dar nu erau ochii stinşi ai unei bătrâne: aveau un albastru pătrunzător.

Nu s-a mişcat, mi-a întins doar mâna stângă în timp ce ochii ei îmi cercetau faţa. Am luat degetele reci şi osoase, care erau bogat, chiar grotesc împodobite în special cu diamante, dar şi cu un smarald enorm.

– Domnule profesor Parmitter, vă rog, luaţi loc. Vă mulţumesc că aţi venit.

În timp ce mă aşezam, majordomul a reapărut şi ne-a oferit şampanie. Am observat că era un an foarte bun şi contesa nu a băut.

– Aveţi o casă splendidă şi nişte opere de artă minunate, am spus.

A dat uşor din mână.

– Presupun că este casa familiei de câteva generaţii?

– Da.

S-a lăsat o tăcere îngrozitoare şi mi-am dat seama că urma să fie o seară grea. Contesa evident nu agrea pălăvrăgeala, tot nu ştiam pentru ce fusesem convocat şi, în ciuda confortului şi a frumuseţilor din jurul meu, mă simţeam stânjenit. Apoi a spus:

– Nu vă daţi seama ce şoc a fost pentru mine să văd tabloul.

– Tabloul veneţian? Secretarul dumneavoastră l-a menţionat în scrisoarea pe care mi-a trimis-o...

– Nu știu nimic despre dumneavoastră. Nu citesc de obicei revistele de artă. Stephens a dat peste ea și mi-a adus-o la cunoștință. Am fost zguduită considerabil, cum spun.

– Pot să întreb de ce? Ce legătură are tabloul cu dumneavoastră – sau poate cu familia dumneavoastră? Evident este important, dacă m-ați chemat aici.

– Este mai important decât vă pot spune. Nimic altceva pe lume nu contează mai mult pentru mine. *Nimic altceva.*

Privirea ei a susținut-o pe a mea ca o strângere de mână de oțel. Nu puteam privi în altă parte și doar vocea majordomului care a apărut cu pași neauziți în spatele nostru și a anunțat cina a rupt cumplita vrajă.

Sufrageria rece avea tavanul înalt și ne-am așezat împreună la un capăt al mesei lungi, cu sfeșnice din argint și toată nebunia de porțelan, argint și cristal pentru o cină sofisticată. M-am întrebat dacă contesa lua masa la fel și când era singură. Îi oferisem politicos brațul când traversam podelele ceruite către sufragerie și parcă mă înșfăcase gheara unei păsări. Mergea adusă de spate și nu avea deloc carne pe oase. Am presupus că trebuie să fi fost trecută bine de nouăzeci de ani.

Așa cum stătea lângă mine, semăna mai mult cu o molie decât cu o pasăre și am observat că era dată cu ruj și pudră și că avea unghiile făcute. Avea o frunte înaltă peste care i se înfoia părul, un nas încovoiat, osos și o gură subțire. Pomeții erau înalți și m-am gândit că având ochii albaștri și cu ceva carne pe distinsele oase, ar fi putut fi o frumusețe în tinerețe.

Ni s-a dat un platou de pește afumat, cu pâine tăiată subțire și felii de lămâie și ni s-a pus în față un castron de salată. Mi-am umplut gura, în parte pentru că eram flămând, dar și ca să nu trebuiască să vorbesc câteva clipe. Ni s-a turnat un vin alb bun de Burgundia și cina a continuat maiestuos. Contesa vorbea puțin, dându-mi frânturi de informații despre istoria proprietății și a zonei din jur și punându-mi câteva întrebări despre munca mea. Nu era nici un pic de viață în ea. Mânca puțin, rupea o felie de pâine în bucăți mici și le lăsa pe farfurie; părea obosită și distantă. Eram mohorât la gândul că voi petrece restul serii cu ea și frustrat că nu se ajunsese la motivul călătoriei mele.

La sfârșitul cinei, majordomul a venit să anunțe că se servește cafeaua în camera albastră. Contesa m-a luat de braț și l-am urmat din nou pe coridorul lung, într-o cameră mică, cu lambriuri pe pereți. Abia îi simțeam degetele pe jacheta mea, cu smaraldul enorm ca un buboi.

Camera albastră era parțial bibliotecă, deși mă îndoiesc că vreunul dintre volumele grele, legate în piele, mai fusese scos de pe raft de ani de zile. Dar era o masă lungă șlefuită, pe care erau așezate diverse albume mari și, de asemenea, revista cu articolul despre mine, larg deschisă.

Majordomul a turnat cafeaua și încă un pahar de apă pentru contesă, a ajutat-o să se așeze într-un fotoliu lângă masă, în fața cărților, și ne-a lăsat. La plecare, a mai stins din lumini. Pe masă erau aprinse două veioze de o parte și de alta și contesa mi-a făcut semn să mă așez lângă ea.

A deschis unul dintre albume și am văzut că avea fotografii, cu nume, locuri și date scrise frumos dedesubt cu cerneală. A întors cu atenție câteva pagini fără explicații, dar a ajuns la două pagini de fotografii de nuntă din urmă cu șaptezeci de ani sau mai mult, fotografii sepia cu mirele așezat, mireasa în picioare, altele cu părinții, în care femeile erau învăluite în dantelă și purtau pălării uriașe, iar bărbații purtau mustață.

– Nunta mea, domnule Parmitter. Vă rog, priviți cu atenție.

A întors albumul. Am studiat diversele grupuri. Contesa fusese într-adevăr o tânără foarte frumoasă, chiar așa cum stătea fără să zâmbească, pentru că așa se făceau pe atunci fotografiile, și i-am admirat fața lungă cu nasul drept, gura frumoasă și bărbia nostimă.

– Nu vă izbește nimic?

Nu mă izbea. M-am mai uitat o vreme, dar nu cunoșteam pe nimeni, nu am recunoscut nimic.

– Uitați-vă la soțul meu.

Am făcut întocmai. Era un tânăr cu părul negru, singurul complet bărbierit. Avea părul ușor ondulat în părți, gura destul de plină. O față frumoasă, plină de caracter, dar nu unul deosebit, aș spune.

– Mărturisesc că nu îl cunosc – nu recunosc pe nimeni în afară de dumneavoastră.

Și-a întors privirea către mine cu o expresie curioasă, parțial arogantă, dar parțial cu o tristețe pe care nu o înțelegeam.

– Vă rog...

Am privit din nou fotografia și, în acea fracțiune de secundă, m-a străbătut un fior extraordinar de... ce? Șoc? Recunoaștere? Revelație? Probabil s-a văzut clar pe fața mea, căci contesa a spus:

– Ah. Acum vezi.

Văzusem – și totuși *ce* văzusem? Acum știam că una dintre fețe era foarte familiară, intim familiară, dar care dintre ele? Nu a ei, nu a... Nu.

Fața lui. Fața tânărului ei soț. O știam, sau știam o față foarte asemănătoare. O știam atât de bine de parcă ar fi fost din familia mea, o față pe care o vedeam zilnic, o față cu care eram atât de familiarizat încât, dacă mă înțelegi, nici nu mai eram conștient de asta.

Era ceva în adâncul minții mele, la care nu puteam ajunge, pe care nu-l puteam apuca, plutind, dar de neînțeles. Am scuturat din cap.

– Uite.

A ridicat revista și a privit-o, apoi mi-a întins-o peste masă, arătându-mi ceva cu degetul ei lung.

Într-o clipă ceea ce am văzut m-a făcut să trec printr-un val de șoc atât de mare, că mi s-a făcut greață și camera părea să se învârtă nebunește în jurul meu. Ceea ce fusese în adâncul minții mele a ieșit la iveală și s-a potrivit la locul său. Totuși, cum puteam crede ce vedeam? Cum era posibil?

Tabloul venețian era foarte clar în fotografia din revistă, dar chiar dacă nu ar fi fost, îl știam atât de bine, atât de amănunțit încât nu m-aș fi putut înșela. Dacă îți amintești, era o scenă anume în tablou. Un tânăr, pe punctul de a păși într-una dintre bărci, era ținut de braț și amenințat de o altă persoană și avea capul întors, uitându-se la oricine privea tabloul cu o expresie de teroare disperată și de rugă. Acum, îl priveam și era evident: chipul tânărului convins să urce în barcă era chipul soțului contesei. Nu era nici o îndoială. Asemănarea era absolută. Cei doi tineri nu aveau fizionomii similare. Erau unul și același.

Ea se uita la mine fix.

– Dumnezeule, am șoptit.

Mă luptam cu vorbele, încercam să-mi țin firea. Exista, desigur, o explicație normală, rațională.

– Deci soțul dumneavoastră a pozat pentru artist.

În timp ce o spuneam, îmi dădeam seama cât de ridicol suna.

– Tabloul a fost pictat la sfârșitul secolului al XVIII-lea.

– Atunci... este o rudă? Una pe care poate abia ați descoperit-o? Este o asemănare de familie extraordinară.

– Nu. Este soțul meu. Este Lawrence.

– Atunci nu înțeleg.

Se aplecase peste fotografie, privind tabloul și chipul tânărului ei soț cu un dor atât de intens cum nu mai văzusem niciodată.

Am așteptat. Apoi ea a spus:

– Aş vrea să mă întorc în salon. Acum că aţi văzut asta... pot să vă povestesc ce e de povestit.

– Aş vrea să vă ascult. Dar nu ştiu cum să vă ajut.

Mi-a întins mâna ca să o ajut să se ridice.

– Putem să ne ducem singuri. Nu avem nevoie de Stephens.

Încă o dată, mâna subţire şi uşoară se odihnea pe braţul meu şi am mers de-a lungul coridorului, acum în umbră pentru că lămpile fuseseră micşorate, astfel că tablourile şi vitrinele se retrăseseră în întuneric, cu excepţia câte unui colţ de ramă care strălucea bizar în lumina palidă.

ŞASE

Povestea contesei

M-am căsătorit la douăzeci de ani. Mi-am întâlnit soţul la un bal şi a fost dragoste la prima vedere. Puţini oameni sunt destul de norocoşi să trăiască asta. Puţini ştiu şi înţeleg cu adevărat puterea ei absolut transformatoare. Noi am fost dintre cei norocoşi. O asemenea experienţă te schimbă complet şi pentru totdeauna.

Era cu câţiva ani mai mare decât mine, în jur de treizeci de ani. Dar asta nu conta. Nimic nu conta. Părinţii mei erau puţin îngrijoraţi – eram tânără şi aveam o soră mai mare care ar fi trebuit, în ordinea naturală a lucrurilor, să se mărite înaintea mea. Cu toate acestea, îl plăceau pe Lawrence. Un singur lucru ne deranja. Fusese aproape logodit. Nu făcuse cererea în căsătorie, dar existase o înţelegere. Dacă noi doi nu ne-am fi întâlnit în seara aceea, cu siguranţă ar fi urmat o logodnă şi o căsătorie, astfel că evident tânăra în chestiune a fost foarte rănită. Asemenea lucruri se întâmplă, domnule Parmitter. Nu aveam nici un motiv să mă simt vinovată. Poate nici el. Dar desigur era îngrijorat în privinţa fetei şi eu – când mi s-a spus – m-am simţit vinovată şi tristă, aşa cum te-ai aştepta să se simtă o fată în tumultul unei asemenea iubiri. În aceste situaţii, de obicei una dintre părţi suferă o vreme, cu orgoliul rănit şi cu inima frântă, dar amândouă se vindecă până la urmă, de obicei odată cu apariţia altui peţitor.

În acest caz, nu a fost aşa. Tânăra, pe nume Clarissa Vigo, a suferit atât de tare încât cred că şi-a pierdut minţile. Nu o cunoscusem înainte de toate astea, dar mi s-a spus că fusese o tânără fermecătoare, blândă şi generoasă. S-a transformat într-una acră, furioasă şi tulburată, care se gândea numai la suferinţa ei şi la posibilitatea unei răzbunări. Desigur, cea mai bună cale era să ne distrugă nouă fericirea. Pe asta s-a concentrat

şi asta o consuma. Multe din aceste lucruri nu mi s-au spus, cel puţin la început, dar am aflat mai târziu că familia sa a fost atât de îngrijorată pentru starea ei mentală încât au aranjat să fie vizitată de un preot!

Acesta nu era vicarul parohiei, domnule Parmitter. Era un preot care făcea ritualuri de exorcizare. Era chemat atât în casele aflate sub influenţa spiritelor nefericite, cât şi la persoanele care se comportau ca şi cum ar fi fost posedate. Cred că aşa a fost tratată tânăra. Dar preotul a plecat, a spus el, deznădăjduit. Nu fusese în stare să o ajute pentru că ea nu voia să fie ajutată. Ranchiuna şi dorinţa ei de răzbunare deveniseră atât de puternice încât puseseră stăpânire pe ea complet. Au devenit scopul ei în viaţă. Nu ştiu dacă asta înseamnă posedare demonică. Dar ştiu că era pornită să distrugă. Şi a reuşit în cel mai teribil mod. Hotărârea ei era din ce în ce mai puternică şi cu ea a crescut şi puterea de a face rău. Era cu adevărat posedată. Iar furia şi gelozia sunt forţe teribile când se combină cu o voinţă de fier.

Dar la început nu aveam idee de nimic din toate astea. Lawrence a vorbit doar o dată scurt şi oarecum indirect despre ea şi evident că şi eu eram obsedată şi posedată la rândul meu – de la fel de puternică şi neclintită dragoste.

Timpul şi energia mea erau consumate în întregime de Lawrence şi de viitoarea noastră căsătorie. Toate astea sunt perfect normale. Nu eram o tânără diferită de altele. Două lucruri s-au întâmplat în săptămânile dinaintea nunţii noastre. Am primit o scrisoare anonimă. Nu era semnată şi nu ştiam cine o trimisese. Nu atunci. Era plină de otravă. Otravă împotriva mea, împotriva lui Lawrence, otravă amară, răzbunătoare. Conţinea şi o ameninţare: viitorul nostru va fi distrus; vom trece prin durere, şoc şi pierderi devastatoare. Am fost îngrozită de ea. Nu cunoscusem ura în toată tinereţea mea fericită şi iat-o acum, direcţionată spre mine, ura şi dorinţa – nu, mai mult, hotărârea – de a face rău. Câteva zile am păstrat scrisoarea încuiată în secretaire-ul meu. Parcă o miroseam, parcă simţeam ura care emana din ea de fiecare dată când mă apropiam, aşa că până la urmă am rupt-o şi am ars-o în şemineu. Am încercat să mi-o scot din minte.

Urma să ne căsătorim în luna următoare şi desigur că au început să sosească la părinţii mei cadourile de nuntă – argint, porţelanuri şi altele – şi eu eram foarte fericită şi ocupată să le desfac, să mă uit la toate şi să scriu bileţele de mulţumiri. Şi într-o zi – îmi amintesc foarte clar – împre-

unã cu niște mese antice și un taburet, a sosit și un tablou. Era însoțit de o carte de vizită pe care era trecut numele pictorului și o dată, 1797. Era și un mesaj: *Pentru mire și mireasă. Să se împlinească ceea ce a început*, cu același scris ca și cel din scrisoarea diabolică.

Am urât tabloul din primul moment în care l-am văzut. Parțial pentru că venea de la cineva care ne dorea răul. Dar era mai mult de atât. Nu știam cine știe ce despre artă, dar crescusem printre tablori încântătoare, care fuseseră transmise în familia din partea mamei, scene pastorale englezești fermecătoare, naturi moarte cu flori și fructe, lucruri inocente și vesele. Acesta era un tablou întunecat, sinistru. Dacă aș fi cunoscut atunci cuvintele „corupt" și „decadent", le-aș fi folosit ca să îl descriu. Privind fețele acelor oameni, ochii din spatele măștilor și zâmbetele stranii, figurile schițate la ferestre, în umbră, mă înfioram. Nu mă simțeam bine, îmi era frică.

Dar când a văzut Lawrence tabloul nu a avut decât cuvinte de laudă pentru el. Îl găsea interesant. Când m-a întrebat cine l-a trimis, am mințit. Am spus că rătăcisem cartea de vizită. Cu siguranță nu îi putem dezvălui sentimentele mele față de tablou – erau atât de bizare, chiar și pentru mine, atât de diferite de orice mai trăisem.

Două secrete. Nu tocmai un început bun pentru o căsnicie, ai crede. Dar ce altceva ar fi trebuit să fac? Aveam atât de puțină experiență a lumii și a diferitelor feluri de oameni. Fusesem crescută fericită și protejată. Așa că abia cu o zi sau două înainte de nuntă am înțeles cine trimisese atât scrisoarea anonimă, cât și tabloul, și asta doar când am văzut întâmplător un plic adresat lui Lawrence pe care era același scris. L-am întrebat de la cine era și el mi-a spus, desigur, că era de la tânăra cu care fusese vorba să se căsătorească. Îmi amintesc tonul lui de parcă ascundea ceva, de parcă încerca să nu facă mare caz de scrisoare. Era doar o informație pe care i-o ceruse el cu multe luni în urmă, a spus el și a schimbat subiectul. Nu eram îngrijorată că ar mai putea simți ceva pentru ea. Eram îngrijorată pentru că am știut imediat că și el primise o scrisoare plină de ură și de rea-voință, că voia să mă protejeze, că femeia aceea ne trimisese și tabloul. Nu l-am întrebat. Nu aveam nevoie. Dar odată ce s-au potrivit toate aceste lucruri, m-am temut mai mult ca niciodată. De ce? Îmi displăcea tabloul – îmi provoca repulsie, mă făcea să mă înfior. Dar era doar un tablou. Îl puteam agăța în vreun colț îndepărtat al casei sau chiar îl puteam pune pe undeva împachetat.

Nunta noastră a fost un eveniment fericit. Toți erau fericiți – familiile noastre, prietenii noștri. Noi eram fericiți. O singură persoană din lume nu era, dar desigur nu era invitată și în ziua aceea nimeni altcineva nu putea fi mai departe de gândurile noastre.

Am făcut tot ce am putut să uit de incidente și de tablou și ne-am început viața de soț și soție. La șase săptămâni după nuntă, tatăl lui Lawrence, contele de Hawdon, a murit pe neașteptate. Lawrence era fiul cel mare și, la nici douăzeci și unu de ani, m-am trezit stăpâna acestei case mari, cu un soț nevoit să conducă o proprietate imensă. Fuseserăm într-o lună de miere scurtă pe coasta de sud și ne planificaserăm un tur mai lung pentru primăvara următoare. Probabil că acum nu îl mai puteam face.

Am spus că socrul meu a murit pe neașteptate – destul de brusc. Fusese foarte sănătos, era un bărbat energic – și fusese găsit mort la biroul său într-o seară după cină. Un atac de cord. Desigur, i-am crezut pe medici. Era normal s-o facem. Ce motiv am fi putut avea să ne îndoim de ei?

Acum trebuie să-ți spun ceva ce mă aștept să nu crezi. La început nu ai să crezi. Am să te rog să te duci în colțul opus al acestei camere și să te uiți la fotografia înrămată de acolo.

Am traversat camera lungă și tăcută, lăsând-o pe contesă, o siluetă micuță, fantomatică, gârbovită în fotoliul său în lumina lămpii, și am intrat în umbră. Dar pe birou era o lampă, pe care am aprins-o. Cum am făcut-o, mi s-a tăiat respirația.

Am văzut o fotografie într-o ramă simplă de argint. Era cu un bărbat de vârstă medie, stând la același birou, pe jumătate întors către aparat. Mâinile sale se odihneau pe sugativa care se afla acum în fața mea. Avea frunte înaltă, păr des, o gură plină, pleoape grele. Era o față bună, o față arătoasă, ce denota un caracter puternic. Dar am încremenit, pentru că o cunoșteam. O mai văzusem de multe ori.

Locuisem cu acea față.

Am privit înapoi la bătrână, care avea din nou ochii închiși.

Dar a spus, și vocea ei m-a făcut să tresar:

– Așadar, acum vezi.

Aveam gâtul uscat și a trebuit să-mi dreg vocea de câteva ori înainte de a-i putea răspunde, și chiar când am făcut-o, propria mea voce suna straniu și necunoscut.

– Văd, dar nu știu absolut deloc ce înseamnă ceea ce văd.

Dar știam. Chiar când vorbeam, sigur că știam. Știusem din clipa în care văzusem fotografia. Și totuși... nu înțelegeam.

M-am întors la fotoliul meu din fața bătrânei.

– Te rog, umple-ți paharul.

Am făcut-o bucuros. După ce mi-am băut whisky-ul și mi-am mai turnat unul, am spus:

– Acum recunosc că nu înțeleg, dar pot doar să presupun că este vreo farsă... Tabloul nu poate avea acea dată, evident, este vreun truc, vreun fals? Sper că o să-mi explicați.

Vorbisem pe un ton fals amuzat și prea tare și în timp ce vorbele mele cădeau în tăcerea dintre noi, m-am simțit stupid. Oricare ar fi fost explicația, nu era nimic amuzant.

Contesa m-a privit cu dispreț.

– Nu este nici o farsă și nici o greșeală. Dar știți asta.

– Știu.

Liniște. Mă întrebam cum putea fi atât de tăcută această casă mare. Din experiență știam că o casă veche nu este niciodată așa, vorbește, are mișcări și voci scăzute și zgomote de pași, are o viață a ei; dar această casă nu avea așa ceva.

ŞAPTE

Povestea contesei

Nu s-a întâmplat nimic imediat. Socrul meu era mort şi eram acum preocupaţi de treburile obişnuite care urmează unui astfel de eveniment – iar soţul meu s-a trezit aruncat într-o viaţă complet nouă, cu toate responsabilităţile ei. Nici nu ne mutaserăm încă în căsuţa din colţul îndepărtat al proprietăţii care trebuia să fie casa noastră de proaspăt căsătoriţi şi acum eram obligaţi să preluăm această casă. Abia dacă ne despachetaserăm cadourile de nuntă, şi aici nu era loc pentru multe dintre ele. Lawrence şi mama sa erau desigur şocaţi şi încă în doliu. Era trist, dar îl cunoscusem foarte puţin pe socrul meu. Cutreieram acest loc minunat ca un suflet pierdut, încercând să cunosc fiecare cameră, să îmi găsesc locul, să nu stau în calea nimănui. Într-una din aceste preumblări, la o săptămână după ce ne mutaserăm aici, am dat în sfârşit de tabloul veneţian. Fusese pus cu alte lucruri într-unul din saloanele mici de la primul etaj, rareori folosite. Camera mirosea a umed şi avea un aer pustiu, impersonal. Perdelele atârnau greu, mobila părea prost aleasă.

Tabloul m-a întâmpinat de cum am intrat în cameră. Şi... şi mi s-a părut că mă atrăgea în el şi că fiecare faţă din el se uita la mine. Nu pot descrie mai bine. Fiecare faţă. Am vrut să ies imediat din cameră, dar nu am putut; pictura mă atrăgea în ea de parcă fiecare persoană pictată acolo avea puterea să iasă şi să mă tragă către ea. Apropiindu-mă, unele chipuri au pălit, altele au dispărut complet în umbre.

Dar un chip rămăsese. Un chip la o fereastră. Era un palazzo cu două ferestre luminate, cu obloanele deschise şi cu un balcon care dădea spre Canal Grande. Într-una din acele camere luminate, dar privind în afară de parcă era disperat să scape, era un bărbat întors către mine. Trupul

său nu era arătat clar – hainele păreau doar schițate în fugă, ca o idee de ultim moment. Dar fața lui... Era fața socrului meu, atât de recent decedat. Era exact el, cu excepția faptului că avea o expresie pe care nu o văzusem niciodată la el, una de frică și deznădejde. Groază? Da, chiar groază. Știam că nu doar că nu mai văzusem asemănarea înainte în tablou, dar absolut și fără greș, *nu fusese acolo.*

Îți poți imagina scena, domnule Parmitter. Eram singură într-o cameră izolată din această casă care era căminul meu, deși nu aș fi putut să mă simt mai străină de atât, și mă uitam la fața îngrozită a socrului meu mort prins în tablou. Îmi era greață, simțeam că leșin și îmi amintesc că am apucat un scaun și m-am ținut de el în timp ce pământul se adâncea și se legăna sub mine. Ce să fac? Cum să-mi aduc soțul aici ca să vadă tabloul?

Cum puteam să-i spun ce ținusem pentru mine până acum? Doar doi oameni știau despre asta – eu și femeia aceea, Clarissa Vigo. Eram confruntată cu ceva ce nu înțelegeam și nu știam cum să mă descurc.

Nu am îndrăznit să ating tabloul, altfel l-aș fi dat jos și l-aș fi întors cu fața la perete sau l-aș fi cărat până într-unul dintre cele mai îndepărtate poduri și l-aș fi ascuns acolo. Dar mă îndoiam că venea prea multă lume în această cămăruță. Când am ieșit, am descoperit că era cheia în broască, așa că am încuiat și am pus cheia în buzunar. Mai târziu, am strecurat-o într-un sertar al măsuței mele de toaletă.

În săptămânile care au urmat am fost prea ocupată și prea epuizată ca să mă gândesc prea mult la tablou, deși aveam coșmaruri cu el și preferam să fac un ocol lung, decât să trec pe holul care ducea la micul salon. Soacra mea era în doliu și era foarte abătută, așa că trebuia să stau cu ea și, desigur, Lawrence era ocupat din zori până seara să țină frâiele proprietății. Ea era o femeie bună, dar necomunicativă și îmi amintesc mai ales că stăteam în budoarul ei mic și întorceam paginile unei cărți pe care nu reușeam niciodată să o citesc sau mă uitam prin reviste cu viața la țară, în timp ce ea stătea cu croșeta în poală, cu mâinile nemișcate, privind în gol. Iar eu purtam cu mine un secret teribil și tulburător. Abia acum înțelegeam că odată ce un lucru este cunoscut, nu mai poate fi șters din minte. Oh, ce bine înțelegeam.

Am slăbit și mai mult și Lawrence a spus de câteva ori că eram palidă sau obosită. Într-o zi a venit la mine să-mi spună că voia să plecăm undeva, măcar zece zile, și că vom călători prin Franța și Italia cu trenul, către Veneția. Era atât de mulțumit, atât de preocupat să îmi fie mie bine

și să fiu fericită, încât ar fi trebuit să fiu încântată. Abia dacă petrecusem ceva timp singuri și eu nu călătorisem niciodată. Dar când mi-a spus că vom merge la Veneția, am avut un sentiment cumplit, de parcă mâna cuiva îmi strângea inima atât de puternic că nu mai puteam respira.

Totuși nu am îndrăznit să spun nimic, nu puteam face nimic, a trebuit să îndur în tăcere.

Înainte de a pleca, am fost invitați la o cină foarte importantă la un vecin din ținut și, când ne-am așezat, am ridicat privirea și exact în fața mea, astfel încât nu o puteam evita, stătea Clarissa Vigo. Era o femeie remarcabil de frumoasă și era și foarte frumos îmbrăcată. Eu nu știam să mă îmbrac. Purtam haine simple, ceea ce lui Lawrence îi plăcuse mereu, și nu voiam să ies în evidență. Clarissa ieșea în evidență mult și stând față în față cu ea, mă simțeam inferioară și îmi era teamă. Se tot uita la mine, peste flori și vase de argint, provocându-mă să îi întâlnesc privirea. Când am făcut-o, am început să tremur. Nu mai întâlnisem niciodată o asemenea ură, o asemenea răutate. Am încercat să o ignor, dar era acolo, veghind, plină de dispreț și de o putere teribilă. Știa. Știa că are putere asupra mea, asupra noastră. Mi-a fost rău în seara aceea, rău de frică.

Dar a trecut. Nu mi-a adresat nici un cuvânt. Asta fusese tot.

După o săptămână, am plecat în călătoria noastră prin Europa.

Nu vă voi trece pas cu pas prin toată Franța și prin nordul Italiei. Eram fericiți, eram împreună și piedicile și responsabilitățile lunilor trecute păliseră. Puteam să fim un cuplu căsătorit și fericit. Dar o umbră neagră plana deasupra mea și, chiar dacă eram fericită, mă îngrozea sosirea noastră în Veneția. Nu știam ce se va putea întâmpla sau ce va fi. De multe ori mi-am spus cu severitate că temerile mele nu aveau motiv și că Clarissa Vigo nu avea putere asupra nici unuia dintre noi.

Domnule Parmitter, am citit că toți cei care vizitează Veneția se îndrăgostesc de oraș, că Veneția vrăjește pe toată lumea. Poate că nu aș fi fost niciodată fericită acolo din cauza tabloului și a ceea ce văzusem, dar am fost surprinsă de cât de tare mi-a displăcut din clipa în care am ajuns. Am admirat clădirile, canalele și laguna. Și totuși o detestam. Părea un oraș al corupției și al excesului, un loc artificial, plin de întuneric și de mirosuri neplăcute. Mă uitam peste umăr mereu. Totul îmi părea sinistru și amenințător și știam că asta deschidea un hău de netrecut între mine și Lawrence, pentru că el adora orașul și spunea că niciodată nu fusese mai fericit.

Nu puteam decât să îl urmez, să zâmbesc și să rămân tăcută. Zilele treceau încet și tot timpul mi l-am petrecut într-o groază continuă. Iubirea pentru soțul meu drag se transformase într-o dorință pasionată de a poseda și de a păstra. Nu voiam să îl scap din ochi și, când era cu mine, îl tot priveam ca să îi reține imaginea. Ce ciudat trebuie să sune asta! Dar este adevărat. Eram posedată de frică.

Trebuia să stăm acolo cinci nopți și trăsnetul a căzut în cea de-a treia. Adormisem în după-amiaza aceea. Veneția mă irita și teama mă epuizase. Nu am putut rămâne trează și, în timp ce dormeam, Lawrence a ieșit. Îi plăcea să hoinărească prin piețe și peste poduri, să privească și să savureze priveliștea.

Când m-am trezit, era în cameră, zâmbind încântat. Mi-a spus că se întâlnise cu niște prieteni. Nu aș fi crezut, dar în Veneția te întâlnești mereu cu cineva cunoscut. Locuiau aici câteva luni pe an și aveau un palazzo pe Canal Grande. În noaptea următoare începea un mic carnaval, cu un un bal mascat. Ei se duceau, și puteau lua pe cine voiau, așa că ne invitaseră și pe noi. Trebuia să ne luăm costume și măști; Lawrence aranjase să facem asta într-o oră.

Cum îți pot descrie acel loc cumplit? Era un magazin mic, îngust și întunecat, într-una din nenumăratele alei, și care se întindea mult în spate. Pereții erau plini de costume, măști și pălării care mi s-a spus că erau tradiționale pentru carnavalurile și balurile din Veneția de sute de ani și nimic nu mi se părea drăguț, frumos sau amuzant, toate erau sinistre și ciudate. Puteai să te costumezi în evreu care plânge, satir, măcelar, rege cu sceptru sau bărbat cu maimuța pe umăr; ca țărăncuță cu copil, bandit sau acrobat pe catalige; ca Pantalone, Pulcinello sau ca doctorul din vremea ciumei. Ca femeie aveam mai puține variante, iar Lawrence voia să port mătase, dantelă și tafta cu o mască ornată cu pietre, dar am preferat costumul țărăncuței cu un copil în coș: nu aș fi suportat să fiu îmbrăcată mai sofisticat de atât, deși tot am fost obligată să iau o mască legată cu panglici de un băț.

Lawrence a închiriat o mantie mare neagră și un tricorn, iar masca sa era neagră, cu nasturi de sidef. Avea și cizme lungi, strălucitoare.

Era entuziasmat, incitat, ca un copil care merge la o petrecere. Eu eram mistuită de groază. Nu mă puteam opri din accesele de tremurat și îmi dădeam seama că sunt foarte palidă. M-am rugat să înceapă și să se

termine totul repede, pentru că eram cumva sigură că la final va dispărea şi acel ceva de care mă temeam.

Era o noapte fierbinte şi îmi era greaţă de la mirosul fetid al canalelor, a căror apă neagră mâloasă mi se părea plină de mizeria şi scursura oraşului. Mirosea a ulei şi a fum de la flăcări şi, de la vânzătorii stradali, a carne friptă şi condimente ciudate. Sala de bal de la palazzo era plină de oameni şi zgomot şi mi s-a părut ciudat şi sinistru să nu pot vedea feţele, să nu ştiu dacă oamenii erau bătrâni sau tineri, sau chiar care era bărbat şi care era femeie. Dar erau mâncare şi băutură bune şi mi-am revenit puţin mâncând fructe şi bomboane şi bând nişte vin spumos, apoi am dansat cu Lawrence şi seara părea să fie, dacă nu plăcută, măcar mai puţin înspăimântătoare decât mă temusem. Timpul a trecut.

Aproape că mă distram, relaxată, când s-a anunţat că urma să ieşim din palazzo pe străzi, ca să ne plimbăm prin pieţe la lumina flăcărilor, vegheaţi de locuitorii de la ferestre, în compania trecătorilor – întreaga petrecere se muta şi se contopea cu oraşul. Se pare că era ceva obişnuit. Toată lumea se aştepta la asta. Au urmat o mare evacuare, o grabă şi un haos general în care am fost despărţită de soţul meu. Am fost împinsă cu mulţimea, alături de un Pulcinello, un preot şi o vrăjitoare rea şi bătrână, am coborât înghesuiţi pe scara mare şi am dat năvală afară. Torţele străluceau. Le văd şi acum, portocalii şi fumegând pe cerul nopţii. Vă puteţi imagina scena, domnule Parmitter. Aţi văzut-o adesea. Lumina strălucind pe apele întunecate. Gondolele în aşteptare. Mulţimile care se îmbulzesc înainte. Măştile. Ochii care sclipesc. Luminile clădirilor de pe Canal Grande. Le-aţi văzut pe toate.

Ceea ce a urmat abia pot crede şi eu şi abia mă pot încumeta să vă spun. Probabil nu veţi crede. Nici un om normal nu ar putea. Eu nu aş crede. Nici nu cred. Dar ştiu că este adevărat.

Eram afară, lângă palazzo, pe doc. O parte din mulţime plecase deja pe străzi pe acea latură a canalului – îi auzeam râsetele şi ţipetele. Oamenii stăteau la ferestre acum, privindu-ne. Gondolele erau aliniate aşteptând să ne ducă peste canal, către podul Rialto... Din când în când se loveau una de alta, se legănau şi lumina felinarelor lor se legăna şi ea violent, ameţitor, în apa agitată. Eram la un metru sau doi de Lawrence, când deodată mi-am auzit numele strigat. Am întors capul. Ciudat este că am răspuns deşi am fost strigată pe numele de fată. Cine să ştie aici fostul meu nume? Vocea venise din spatele meu, dar când m-am uitat în

jur nu am văzut pe nimeni cunoscut – nu purtau toți măști, dar toate fețele erau mai mult sau mai puțin ciudate.

Și apoi m-am gândit că nu am văzut o față cunoscută, ci doar ochii. Erau ochii Clarissei Vigo, ascunși sub o mască albă de mătase cu paiete argintii sub un panaș mare de pene albe. De unde știam? Știam.

Am încercat să mă mișc prin mulțime ca să ajung mai aproape de ea, dar cineva m-a îmbrâncit și a trebuit să îl evit ca să nu fiu dărâmată. Când m-am uitat din nou, femeia cu mască albă dispăruse.

Gondolierii strigau, iar apa clipocea izbindu-se de docul de lemn și cineva încerca să mă convingă să urc într-una din bărci. Nu m-aș fi dus singură, evident; voiam să merg doar cu soțul meu – și de fapt, aș fi preferat să nu mă urc într-o gondolă și să plutesc peste apa neagră și sinistră. M-am tras înapoi și apoi am început să mă uit după Lawrence. Am mers pe lângă o clădire și am trecut podul îngust care dădea într-o piață. Dar petrecăreții plecaseră mult mai departe. Acum nici nu-i mai puteam auzi, iar piața pietruită era în întuneric aproape total. M-am întors și acum eram de-a dreptul panicată. Lawrence nu era pe doc și eram foarte sigură că nu ar fi traversat canalul fără mine. M-am gândit că ar trebui să mă întorc în palazzo și să îl caut acolo. Mi-era frică. Văzusem femeia; o auzisem șoptindu-mi numele. Mă temusem de noaptea aceasta, de acest loc și acum aveam gura uscată de frică.

Dar încercând să-mi fac loc către porțile deschise ale palatului, am auzit o bufnitură și apoi un strigăt în spatele meu. Era soțul meu, care mă striga, dar niciodată nu îi auzisem vocea așa. Striga alarmat – nu, terifiat, îngrozit. Am mers înainte și am reușit să ajung la marginea docului de lemn. Ultima gondolă plină cu petrecăreți se îndepărta și am cercetat-o ca să-mi zăresc soțul, dar nu era nimeni îmbrăcat ca el. Majoritatea oamenilor plecaseră. Câțiva stăteau aparent nesiguri dacă va veni o altă gondolă și incapabili să se decidă dacă să se urce în ea în caz că venea.

M-am întors la palazzo. Sălile mari erau pustii cu excepția câtorva servitori care curățau ultimele resturi ale festinului. Nu vorbeam italiană, dar am întrebat dacă îl văzuseră pe soțul meu și am tot întrebat. Au zâmbit sau au dat din mâini, dar nu înțelegeau. Toată lumea plecase.

Mi-am găsit pelerina și am plecat. Am alergat prin scuaruri, în piața principală, am alergat ca o nebună, ca o dementă, strigându-l pe Lawrence. Nu era nimeni acolo. Într-un colț era un cerșetor care a mârâit la mine; un câine a lătrat și s-a repezit la mine când am trecut pe lângă el.

Am ajuns la hotelul nostru într-o stare vecină cu nebunia şi totuşi eram sigură că ar putea exista o explicaţie raţională, că Lawrence ar putea fi acolo, aşteptându-mă. Dar nu era. Am alertat tot hotelul şi eram atât de supărată, că după ce mi-a dat un pahar de coniac, proprietarul a chemat poliţia.

Lawrence nu a mai fost găsit niciodată. Am mai rămas în Veneţia şaisprezece zile după data iniţială în care trebuia să plecăm. Poliţia a făcut cercetări foarte amănunţite, dar nu a ieşit nimic la iveală. S-a conchis că a fost un accident, că a alunecat în canal şi s-a înecat, dar trupul său nu a fost descoperit. Pur şi simplu dispăruse.

M-am întors acasă. Eram atât de afectată, încât am căzut la pat bolnavă două-trei săptămâni şi medicii se temeau pentru viaţa mea. Nu-mi amintesc aproape nimic din acele momente teribile, dar uneori, în toiul febrei, îl auzeam pe soţul meu strigând, simţeam că este chiar lângă mine, că dacă întind mâna îl pot salva. În tot acest timp îmi trecea ceva prin minte, dar îmi scăpa apoi, ca atunci când nu-ţi poţi aminti un nume. În zilele de febră şi în coşmarurile mele furtunoase era ceva acolo, pe care nu-l puteam concretiza.

Mi-am revenit încet. Puteam sta în capul oaselor, apoi am fost dusă în grădină ca să beneficiez de soarele după-amiezii, ceream mereu veşti despre Lawrence, dar nu existau. Soacra mea s-a cufundat într-o depresie tăcută şi profundă şi abia dacă o vedeam.

Şi apoi am descoperit, în timp ce mă puneam pe picioare, că eram însărcinată. Soţul meu era ultimul moştenitor şi titlul s-ar fi stins la moartea lui – dacă era într-adevăr mort. Acum, dacă aveam un fiu, titlul, proprietăţile, casa, ar fi fost ale lui. Aveam un motiv să trăiesc. Soacra mea mi s-a alăturat şi ea.

Coşmarurile s-au mai rărit şi au devenit vise stranii, cu orori doar din când în când. Dar într-o noapte m-am trezit brusc: ceea ce mi se tot plimba prin minte s-a conturat clar. Nu era un gând sau un nume, era o imagine şi când am recunoscut-o, am îngheţat. Mâinile îmi erau înţepenite, abia îmi puteam mişca degetele, dar am reuşit să îmbrac halatul, să găsesc cheia în comoda mea, să ies din dormitor şi să merg încet prin holurile lungi, întunecate şi tăcute ale casei. Portretele şi gravurile păreau să se scurgă spre mine în lumina lumânării mici pe care o adusesem, pentru că nu voiam să aprind lumina şi oricum nici nu ştiam unde se află mare parte din întrerupătoare.

Cu cât înaintam mai mult în acea parte nelocuită a casei, cu atât mai puternică devenea imaginea din mintea mea. Aveam senzația că sunt privită, mai mult însoțită decât urmărită, de parcă cineva era lângă mine tot drumul, asigurându-se că nu renunț și nu mă întorc. Ah, a fost un drum cumplit. Mă înfior când îmi amintesc, așa cum adesea, prea adesea o fac.

Am ajuns la ușa micului salon și am răsucit cheia în broască. Mirosea a mobilă și a materiale vechi, închise fără aer proaspăt și lumină. Dar nu voiam să fiu aici doar cu lumânarea și când am găsit întrerupătorul, cele două lămpi slabe s-au aprins și am văzut iarăși tabloul. Și în clipa în care l-am văzut, mi-am dat seama că în acea umezeală puteam simți și alt miros, ceva înțepător și distinctiv. Mi-a luat o secundă sau două să realizez că era vopsea de ulei proaspătă. M-am uitat în jur. Poate că această cameră fusese de fapt folosită, poate că unul dintre servitori stătuse aici ca să repare sau să revopsească ceva, deși nu era nici un semn de așa ceva. Nu erau nici materiale de pictat sau pensule.

Am privit tabloul.

La început, părea exact același. Mi-am amintit clar de acea seară oribilă și de măști, costume, miros, lumina lumânărilor și de pierderea în mulțime a soțului meu. Unele dintre costume și măști păreau cunoscute dar sunt tradiționale, s-au folosit la asemenea ocazii în Veneția sute de ani.

Și apoi, într-un colț, aproape ascuns în mulțime, am văzut capul cuiva care purta o mască albă de mătase cu pene albe și ochii Clarissei Vigo. Ochii aceia m-au convins că nu îmi imaginam totul. Erau aceiași ochi ficși, strălucitori, diabolici, plini de ură, dar acum având și o cumplită sclipire de triumf. Păreau să privească spre mine, dar în același timp și să mă îndrepte către altceva. Cum ar putea să privească ochii în două locuri deodată? La mine și la...

I-am urmat. Am văzut.

În spatele unei gondole stătea un bărbat cu mantie neagră și tricorn. Se afla între alte două personaje mascate. Unul avea mâna pe brațul său, celălalt îl împingea cumva înainte. Apa neagră era agitată sub gondola care se clătina ușor. Bărbatul avea capul întors către mine. Era cumplit să vezi expresia de pe fața lui – era una de teroare. Încerca să scape. Cerea ajutor. Voia să scape din strânsoarea celorlalți.

Era evident imaginea soțului meu și ultima dată când văzusem tabloul venețian *nu fusese acolo* – de asta eram foarte sigură. Soțul meu deveni-

se personaj într-un tablou pictat cu două sute de ani înainte. Am atins pânza cu un deget, dar era curată şi uscată. Nu era nici un semn că fusese ceva pictat sau schimbat în vreun fel recent şi, oricum, nu mai simţeam mirosul de vopsea de ulei care fusese atât de înţepător cu câteva clipe în urmă.

Mi s-au muiat picioarele de şoc şi tulburare, aşa că am fost nevoită să mă aşez în acea cameră slab luminată. Nu puteam explica deloc ce se întâmplase, dar ştiam că o forţă demonică făcuse asta şi ştiam cine era responsabil. Şi totuşi nu avea sens. Nici acum nu are sens.

Un lucru ştiam, şi era o oarecare uşurare, şi anume că Lawrence era mort – fie „îngropat de viu" în acest tablou, fie îngropat în Canal Grande, dar era mort. Până acum mai sperasem în ciuda evidenţei că într-o zi voi primi un mesaj că fusese găsit în viaţă. Dar acum ştiam că un asemenea mesaj nu va veni niciodată.

Nu-mi mai amintesc prea multe. Probabil că m-am întors în camera mea şi am adormit, dar a doua zi m-am trezit cu tabloul în minte şi m-am forţat să mă întorc şi să îl privesc din nou. Nu se schimbase nimic. În lumina zilei filtrată de perdelele grele şi de ferestrele pe jumătate acoperite cu gratii ale salonului, care dădea într-o curte interioară, am văzut chipul soţului meu care se uita la mine, implorându-mă să îl ajut.

OPT

Povestea lui Theo Parmitter

A rămas tăcută mult timp. Cred că obosise. Stăteam unul în faţa celuilalt fără să vorbim, dar simţeam că o înţeleg şi voiam să îi spun de experienţele mele în compania tabloului veneţian şi de cât de des mă tulburase.

Mă întrebam dacă ar trebui pur şi simplu să mă ridic şi să mă duc în camera mea, lăsând conversaţia pe a doua zi, când ar fi fost mai odihnită, dar apoi ochii albaştri m-au privit şi contesa a spus „trebuie să am acel tablou" pe un ton atât de categoric şi disperat, încât am zis:

– Nu înţeleg cum a ajuns din mâinile dumneavoastră la mine.

Faţa ei bătrână s-a încreţit şi i-au dat lacrimile, care au înmuiat expresia dură a ochilor ei albaştri.

– Sunt obosită, a spus. Trebuie să vă rog să aşteptaţi până mâine. Nu cred că am putere să vă mai spun urmarea aceste poveşti teribile în noaptea asta. Dar sunt motivată de gândul că se va termina curând şi că mă voi putea odihni. A fost o căutare lungă, foarte lungă şi aproape a ajuns la sfârşit. Mai poate aştepta câteva ore.

Nu eram sigur ce vrea să spună, dar am fost de acord că ar trebui să se odihnească atât cât voia şi am răspuns că eram la dispoziţia ei a doua zi. M-a rugat să sun după Stephens, care a apărut imediat ca să mă conducă în camera mea. I-am luat mâna o clipă, în timp ce stătea cufundată ca o pasăre în fotoliul adânc şi, într-un impuls, am dus-o la buze. Era ca şi cum aş fi sărutat o pană.

Am dormit prost. Vântul sufla, mişcând ivărele, iar bucăţi din povestea ciudată pe care mi-o spusese contesa tot îmi veneau în minte şi am încercat fără speranţă să găsesc vreo explicaţie raţională pentru toate astea. Aş fi ignorat-o ca pe o bătrână cu mintea şubredă, dacă nu aş fi avut

propriile experienţe cu pictura. Nu mă simţeam bine în casa aceea şi povestea ei mă zguduise profund. Cunoşteam prea bine puterea cumplită a geloziei, care te face să vrei răzbunare. Nu se întâmplă des, dar când se întâmplă şi o persoană îşi vede iubirea respinsă şi toate speranţele de viitor trădate pentru altcineva, furia, orgoliul şi gelozia sunt forţe teribile şi pot face un rău nemăsurabil. Cine ştie dacă nu pot face chiar şi aceste lucruri diabolice, supranaturale?

Rolul meu în toate astea era minor. Nu aveam de ce să mă tem de femeia părăsită care, oricum, probabil că era moartă deja. Totuşi, în timpul nopţii, sucindu-mă şi frământându-mă, parcă eram posedat de ceva neobişnuit – pentru că în mine creştea o hotărâre puternică de a păstra tabloul venetian. De ce îl voiam acum cu disperare nu ştiam. Îmi crease nelinişte şi teamă. Nu aveam nevoie de el. Dar, exact ca atunci când fusesem acostat de bărbatul transpirat cu răsuflarea tăiată care era disperat să mi-l cumpere pe orice sumă, şi acum simţeam o încăpăţânare pe care nu o avusesem niciodată. Nu voisem să vând atunci şi nu aveam să-i vând sau să-i dau înapoi contesei tabloul. Am fost aproape speriat de decizia mea lipsită de sens, care părea să fi pus stăpânire pe mine cu amestecul unei forţe exterioare. Pentru că era evident că mă adusese aici ca să-mi ceară tabloul. Ce alt motiv ar fi putut avea? Doar nu voia numai să îşi spună povestea unui străin.

A doua zi de dimineaţă am văzut-o târziu şi până atunci m-am plimbat prin parcul frumos, apoi m-am delectat cu biblioteca excelentă. Nu m-am întâlnit decât cu câţiva grădinari şi servitoare care făceau curat şi care la vederea mea dispăreau ca şoarecii în găurile lor. Dar, puţin după unsprezece, Stephens cel cu paşi de mătase s-a materializat şi mi-a spus că mă aşteptau cafeaua şi contesa în salonul de dimineaţă.

M-a condus acolo. Era o cameră încântătoare, în galben de primăvară şi verde-deschis şi cu ferestre înalte care dădeau în grădină, prin care strălucea acum soarele. Este extraordinar cum puţin soare şi lumină ridică moralul cuiva şi modifică aerul unei încăperi şi am fost bucuros să o văd pe bătrâna contesă, tot mică şi fragilă, dar cu mult mai multă culoare şi viaţă.

Am început să vorbesc despre moşie, dar mi-a tăiat-o.

NOUĂ

Povestea contesei

Mai am foarte puține de spus. Am născut un fiu, Henry. Această familie a alternat mereu numele moștenitorilor băieți – Lawrence și Henry, multe generații. Totul era bine. Am păstrat ușa de la micul salon încuiată și cheia încuiată la rândul ei în măsuța mea de toaletă și din acea noapte teribilă nu am mai intrat acolo.

Soacra mea locuia aici și fiul meu creștea. Treptat, m-am obișnuit cu situația mea și cu această casă pe post de cămin – și, desigur, îmi adoram unicul fiu, care semăna atât de mult cu tatăl lui.

La majoratul lui, am dat o petrecere mare – vecini, chiriași, angajați. Este o tradiție. Ar fi fost o ocazie fericită – dacă nu ar fi sosit, împreună cu un grup din altă casă, Clarissa Vigo. Când am dat cu ochii de ea... ei bine, vă puteți imagina. Dar trebuie să fii civilizat. Nu aveam de gând să stric cea mai frumoasă zi a singurului meu fiu.

Și deocamdată, din câte știam, nu se întâmplase nimic ciudat. Petrecerea era în toi. Toată lumea se distra. Fiul meu, un tânăr minunat, și-a preluat cu mândrie responsabilitățile.

Dar nu pusesem la socoteală puterile răului. În seara aceea, Clarissa Vigo mi-a luat fiul. Vorbesc serios. L-a luat cu forța convingerii, l-a sedus, oricum vrei să-i spui. A fost pierdut pentru mine și pentru toate de aici. Era sub influența și seducția ei și s-a căsătorit cu ea.

Evident, ea plănuise asta de ani de zile. În șase luni de la acea zi teribilă, soacra mea a murit și am fost alungată de aici, dându-mi-se o fermă mică în capătul moșiei și câteva mobile. Aveam o moștenire personală de la soțul meu, care nu îmi putea fi luată, dar altfel nu mai aveam ni-

mic. Casa aceasta mi-a fost interzisă. Nu-mi vedeam niciodată fiul. Domnia ei era absolută. Şi apoi a început jaful – lucrurile erau îndepărtate, vândute, aruncate şi se scăpa de ele: lucrurile care nu-i plăceau şi fără vreo împotrivire a fiului meu. Ea se ocupa de tot. A avut ce şi-a dorit şi a complotat să aibă atâţia ani. Tabloul veneţian a fost printre lucrurile de care a scăpat şi nu am mai ştiut nimic de el.

Tragedia finală a venit după cinci ani. Ea şi fiul meu s-au dus la vânătoare, cum făceau aproape în fiecare zi de iarnă. Soţul meu nu vânase niciodată – detesta sporturile de teren, deşi permitea să se împuşte pe moşie animalele dăunătoare. Era un om bun, dar ea a călcat în picioare orice urmă de bunătate care ar fi putut sălăşlui în fiul lui. Sărind peste un gard din pădure în acea zi de noiembrie, ea a căzut şi a fost omorâtă pe loc, iar în cădere a dărâmat un copac putrezit care a căzut, ucigând un alt călăreţ şi rănindu-l pe fiul meu.

A supravieţuit, domnule Parmitter. A trăit, paralizat complet, şapte ani. A trăit ca să regrete amar ce făcuse, şi-a regretat căsnicia, a ieşit de sub vraja ei şi m-a rugat să îl iert. Desigur că am făcut-o fără ezitare şi m-am întors să trăiesc aici şi să am grijă de el până când a murit.

M-am apucat să restaurez casa şi tot ce era în ea aşa cum fusese, şi să modific tot ce făcuse ea, să arunc toate lucrurile moderne hidoase cu care umpluse casa. Am readus servitorii pe care îi concediase. Eram hotărâtă să o şterg din Hawdon şi să readuc casa la starea în care era atunci când o văzusem prima dată. Am fost ajutată de oamenii loiali de aici, care s-au întors, şi de prietenii şi vecinii care au căutat atât de multe obiecte şi le-au adus înapoi, în timp.

Dar un lucru nu am reuşit să regăsesc. Tabloul veneţian conta pentru mine, pentru că... pentru că soţul meu era prins acolo. Soţul meu trăia – trăieşte – în acel tablou.

L-am căutat ani întregi, a continuat contesa, şi apoi a fost găsit în catalogul unei licitaţii. Am angajat pe cineva să participe la vânzare şi să îl cumpere la orice preţ. Dar după cum ştiţi, totul a mers prost, reprezentantul meu nu a ajuns la timp şi apoi nu aţi vrut să i-l vindeţi. Era dreptul dumneavoastră. Dar am fost furioasă, domnule Parmitter. Am fost furioasă, tulburată şi frustrată. Voiam tabloul acela, tabloul meu, şi am continuat să îl vreau în toţi aceşti ani. Dar aţi dispărut. Nu am putut depista cumpărătorul tabloului.

– Nu. În zilele acelea, am făcut multe afaceri cu artă şi cumpăram şi

vindeam sub pseudonime – așa cum fac toți negustorii. Casele de licitație știu, desigur, identitatea reală, dar nu dezvăluie niciodată asemenea informații.

– Erați domnul Thomas Joiner și domnul Joiner nu era de găsit. Așa că lucrurile s-au potolit. Sigur că am continuat să sper, iar prietenii și diverși reprezentanți au continuat să se intereseze, dar tabloul meu se pierduse odată cu domnul Joiner.

– Până când ați dat peste fotografia mea din revistă.

– Într-adevăr. Nu vă pot spune ce am simțit când am văzut fotografia acolo – un fel de încheiere, am realizat că în sfârșit soțul meu se va întoarce acasă la mine într-un fel foarte real.

Ca o comparație macabră, mi-a trecut prin minte că, pentru contesă, întoarcerea tabloului ar fi fost ca și cum ar fi primit o urnă cu cenușa lui. Oricum ar fi fost, pentru ea el era la fel de prezent în tabloul venețian cum ar fi fost într-o urnă funerară.

– V-am invitat aici cu mare plăcere, a spus ea. Și am considerat că aveți dreptul să ascultați întreaga poveste și să mă întâlniți, ca să vedeți locul acesta. Aș fi putut angaja pe cineva – și să sper că era mai eficient decât cel de data trecută – dar nu așa voiam să finalizez un lucru atât de important.

– Să finalizați? am întrebat cu prefăcută inocență.

Simțeam o hotărâre absolută, de oțel în mine. Eu nu eram așa. Bărbatul cunoscut ca Theo Parmitter nici nu ar fi vândut tabloul, ci cu siguranță l-ar fi dat înapoi pur și simplu. Dar eram posedat. Nu eram omul pe care-l știai și îl știi.

– Adică să am tabloul meu. Spuneți orice preț, domnule Parmitter.

– Dar nu este de vânzare.

– Ba sigur că este. Numai un nebun ar refuza să vândă când o poate face la orice preț. Ați fost negustor de tablouri.

– Nu mai sunt. Tabloul venețian și altele pe care le-am păstrat sunt colecția mea permanentă. Sunt mai valoroase ca banii. Cum spuneam, nu este de vânzare. Aș fi fericit să vă recomand un foarte bun fotograf. Aș fi încântat să mă vizitați la Cambridge ca să îl vedeți oricând doriți. Dar nu îl voi vinde niciodată.

Două puncte viu colorate i-au apărut pe pomeții înalți și două sclipiri în mijlocul ochilor albaștri deja sfredelitori. Stătea cu spatele drept, cu fața ca o mască albă de furie.

– Cred că probabil nu m-aţi înţeles clar, a spus. Voi avea tabloul. Vreau să ajungă la mine.

– Atunci îmi pare rău.

– Nu aveţi nevoie de el. Nu înseamnă nimic pentru dumneavoastră. Este doar o decoraţiune pe un perete.

– Nu. Înseamnă mult mai mult. Amintiţi-vă că îl am de ani de zile.

– Asta nu contează.

– Contează pentru mine.

S-a lăsat o tăcere lungă, timp în care m-a fixat fără să clipească. Expresia ei era destul de înspăimântătoare. Nu mi se păruse deloc o femeie caldă, deşi vorbise despre suferinţele şi sentimentele ei şi eu fusesem alături de ea. Dar exista o neînduplecare, o fixaţie la ea, care acum mă alarma.

– Dacă nu mă lăsaţi să iau tabloul, veţi regreta, veţi regreta mai mult ca orice.

– Oh, regret puţine lucruri în viaţă, contesă.

Am păstrat un ton luminos şi amuzat, care cu siguranţă nu descria cum mă simţeam.

– Tabloul stă mai bine aici. Va fi inofensiv.

– Cum altfel ar putea fi?

– Mi-aţi ascultat povestea.

M-am ridicat.

– Regret că trebuie să plec acum, contesă, şi că plec fără să vă fac pe plac. Povestea dumneavoastră a fost interesantă şi bizară şi sunt recunoscător pentru ospitalitatea dumneavoastră. Sper să trăiţi în acest loc frumos în liniştea pe care o meritaţi după toate suferinţele.

– Nu voi trăi niciodată în linişte, nu mă voi odihni, nu voi fi mulţumită dacă tabloul nu se întoarce la mine.

M-am întors. Dar în timp ce mergeam către uşă, contesa a spus încet:

– Şi nici dumneavoastră, domnule Parmitter. Nici dumneavoastră.

ZECE

– Ai să te simți mai bine acum că mi-ai povestit toate astea, i-am spus lui Theo. Stătea cu capul dat pe spate, cu ochii închiși și când își terminase povestea, își golise paharul de whisky și îl pusese jos.

Era târziu. Dintr-odată arăta mult mai bătrân, m-am gândit eu, dar când a deschis ochii și s-a uitat la mine era ceva nou în ei, o expresie de ușurare. Părea foarte calm.

– Mulțumesc, Oliver. Îți sunt recunoscător. Mi-ai făcut mai mult bine decât crezi.

L-am lăsat cu inima ușoară și am dat o tură-două prin curtea colegiului. Dar în această seară, totul era tăcut și liniștit, nu erau nici un fel de umbre, șoapte, pași sau fețe la ferestrele luminate. Nici un pic de teamă.

Am adormit imediat adânc și îmi amintesc că, în timp ce cădeam în brațele uitării, mă rugam să facă și Theo la fel. Cred că era destul de probabil.

M-am trezit la orele mici ale dimineții. Era întuneric beznă și liniște, dar, în timp ce mă trezeam, am auzit ceasul capelei bătând ora trei. Eram transpirat și inima mi-o luase la galop. Nu avusesem coșmaruri – nici un fel de vise – dar eram într-o stare de frică acută. M-am sculat, am băut niște apă și m-am culcat din nou, dar imediat am simțit nevoia să mă duc să văd ce face Theo. Mesajul din capul meu nu putea fi ignorat sau alungat.

Mi-am băgat capul sub apă rece și m-am frecat puternic, ca să încerc să îmi revin și să gândesc rațional, dar nu am putut. Eram îngrozit pentru Theo. Povestea pe care mi-o spusese era încă vie în mintea mea și, cu

toate că descărcarea de ea îl ajutase foarte mult, am simțit că într-un fel teribil nu era încă sfârșită, că se vor mai întâmpla lucruri stranii și întunecate.

Nu mă puteam liniști. Am coborât pe scara întunecată și m-am dus la Theo. Mi-am apropiat capul de ușă și am ascultat atent, dar nu se auzea nimic. Am așteptat, întrebându-mă dacă ar trebui să bat, dar era foarte frig și eu purtam doar un halat subțire. M-am întors să plec, dar în acel moment mi-am dat seama că e posibil ca Theo să nu își fi încuiat ușa. Era bătrân și nu putea merge mult, iar cei de la colegiu aveau mare grijă de el. Nu știam cum ar fi cerut ajutor dacă era bolnav și nu putea ajunge la telefon.

Am întins mâna și am încercat ușa. Chiar când am atins-o, dinăuntru s-a auzit un țipăt aspru și oribil, urmat de o bufnitură puternică.

Am apăsat pe clanță și am descoperit că ușa într-adevăr nu era încuiată. Am intrat și am aprins luminile.

Theo zăcea pe spate la intrarea în camera de zi, în pijama. Fața îi era sucită ușor către stânga, cu gura deschisă de parcă ar fi vrut să vorbească. Ochii îi erau deschiși și ficși și aveau o expresie pe care nu o voi uita până mor: o privire încărcată de o asemenea teroare, asemenea înțelegere și recunoaștere îngrozită, încât era insuportabil de văzut. Am îngenunchеat și l-am atins. Nu respira și nu avea puls. Era mort. Pentru o secundă, am presupus că bufnitura pe care o auzisem fusese de fapt căderea lui, dar apoi am văzut că pe podea, la câțiva metri de el, zăcea tabloul venețian. Sârma, care știam din noaptea trecută că era puternică și fermă, era intactă, iar cuiul din perete era la locul lui. Nimic nu pocnise și nu se rupsese, iar Theo nu se lovise de el – nu ajunsese la el înainte de a cădea.

Erau două lucruri pe care știam că trebuie să le fac. Evident, trebuia să sun la portar, să trezesc personalul colegiului, să pun lucrurile în mișcare. Dar înainte de asta, trebuia să fac altceva: mi-era groază, dar am simțit că îi datorez această ultimă favoare vechiului meu profesor; trebuia să aflu. Am ridicat tabloul și l-am dus în birou, unde l-am proptit de bibliotecă și am întors lampa către el.

Mi-am ținut respirația și am privit tabloul, știind ce voi găsi acolo.

Dar nu era, am cercetat fiecare centimetru al pânzei. M-am uitat la fiecare față, în mulțime, în gondole, la ferestre, în colțuri, pe aleile abia vizibile. Theo nu se afla nicăieri. Nici o față nu semăna nici pe departe cu

a lui. L-am văzut pe tânărul care credeam că este soțul contesei și figura cu mască albă de mătase cu panaș de pene albe care presupuneam că era Clarissa Vigo. Dar, slavă Domnului, slavă Domnului, nu era nici urmă de Theo. Probabil că se trezise, nu se simțise bine, se sculase și făcuse apoplexie sau atac de cord. Când căzuse zguduise podeaua și zidurile – era un om masiv – iar tabloul fusese mișcat și căzuse și el.

Transpirând din nou, dar de data asta de ușurare, m-am dus la telefonul de pe biroul lui Theo și am sunat portarul de noapte.

Zilele următoare au fost teribil de triste și îmi lipsea foarte mult Theo. Capela colegiului a fost plină la înmormântarea lui, slujba a fost una dintre cele mai frumoase pe care le auzisem vreodată, iar apoi toată lumea a vorbit cu drag despre el. Eram încă șocat, cu mintea plină de ultimele noastre ore împreună. Din când în când, mă tot tulbura un gând: eram destul de sigur că moartea lui Theo nu avea nici o legătură cu povestea pe care mi-o spusese, cu tabloul venețian. Totuși nu puteam uita imaginea feței lui lipsite de viață, expresia îngrozită din ochii lui, felul în care îi era răsucit brațul. Tabloul căzuse, și deși exista o explicație perfect rațională pentru asta, eram îngrijorat.

Am plecat de la Cambridge cu inima grea. Nu voi mai sta niciodată în acele apartamente, discutând cu un whisky în mână lângă foc, ascultându-i părerea asupra atâtor subiecte, comentariile amuzante și agere, dar niciodată crude despre colegii săi. Dar nu puteam rămâne trist sau tulburat multă vreme. Trebuia să mă întorc la lucru, dar mai mult, o aveam pe Anne.

Îi spusesem lui Theo în primele câteva momente de la sosirea mea că eram logodit și pe cale să mă căsătoresc cu Anne Fernleigh – nu un coleg cercetător în engleza medievală, ci un avocat – frumoasă, realizată și amuzantă, cu câțiva ani mai tânără decât mine. Soția perfectă. Theo îmi urase toate cele bune și mă rugase să o aduc la el curând să o cunoască. Îi spusesem că o voi face. Și acum nu mai puteam. Asta arunca o umbră. Firește, oricine vrea ca doi oameni la care ține să se întâlnească și să se placă și ei.

Îi spusesem de moartea lui Theo, evident – motivul pentru care stătusem mai mult decât îmi planificasem – și acum, stând în apartamentul ei după o cină bună, i-am spus și povestea tabloului venețian și a bătrânei contese.

A ascultat atent, dar la sfârşit a zâmbit şi a spus:

– Îmi pare rău că nu l-am cunoscut pe bătrânul tău profesor pentru că sunt convinsă că mi-ar fi plăcut, dar nu pot spune că îmi pare rău că nu am văzut tabloul. Sună oribil.

– Este de fapt destul de bun.

– Nu realizarea – sunt sigură că ai dreptate. Povestea. Toată istoria cu...

S-a cutremurat.

– Este o poveste. Una bună, dar doar o poveste. Nu ar trebui să te tulbure.

– Pe el l-a tulburat.

– Ah, nu prea mult. Era o poveste pe care a vrut să o spună la un whisky şi un foc bun într-o noapte rece. Uită de el. Avem lucruri mai importante de discutat. Trebuie să te rog ceva.

De la moartea neaşteptată a lui Theo mă gândeam la un singur lucru: nu ştiu de ce, dar mi se părea foarte important ca în loc să ne căsătorim în vara următoare, planificând totul foarte bine şi cu mare tam-tam, să ne căsătorim acum, imediat.

– Ştiu că asta înseamnă să ne căsătorim pe tăcute, fără toată tevatura de rigoare şi poate că asta te-ar dezamăgi. Dar nu vreau să mai aşteptăm. Moartea lui Theo m-a făcut să-mi dau seama că trebuie să ne bucurăm de viaţă – şi el era un om singur, să ştii. Nu avea altă familie în afară de cei de la Cambridge. Oh, era destul de mulţumit, dar era singur şi un colegiu plin de străini, oricât de amabili, nu este acelaşi lucru cu o soţie şi copii.

Spre surprinderea mea, Anne a spus că nu o deranja deloc să renunţe la o nuntă fastuoasă şi să se căsătorească mai discret, doar cu familiile noastre şi cei mai apropiaţi prieteni, imediat ce se putea.

– Căsătoria înseamnă multe alte lucruri, cu mult mai serioase şi durabile. Gândeşte-te la biata contesă bătrână – gândeşte-te la nenorocita cealaltă. Suntem foarte norocoşi. N-ar trebui să uităm asta niciodată.

Nu aş uita. Nu voi uita. N-aş fi putut fi mai fericit şi aveam senzaţia că Theo ar fi fost de acord şi ar fi aprobat asta. Simţeam prezenţa lui benefică plutind peste noi în timp ce făceam toate pregătirile.

Singura ezitare pe care am avut-o a fost când Anne a hotărât că, chiar dacă munca ne ţinea departe de lunga lună de miere în Kenya pe care o planificaserăm, ar trebui totuşi să plecăm într-un weekend prelungit. A întrebat dacă nu am putea merge la Veneţia.

– Am fost mai demult, când aveam paisprezece ani, a spus ea și am simțit ceva magic, dar eram prea mică să știu ce era – cred că la Veneția nu trebuie să te duci când ești mic.

– Ei, poate că ar trebui să așteptăm până când putem merge mai mult acolo, am spus eu, iar acum să mergem în sudul Franței.

– Nu, acolo nu este încă destul de cald. Veneția. Te rog!

M-am scuturat de toate presimțirile și am făcut rezervările. Superstițiile și poveștile nu trebuia să-și arunce umbra peste primele zile ale căsniciei noastre și mi-am dat seama că, de fapt, abia așteptam să vizitez iarăși orașul. Veneția este magică. Veneția e ca niciunde altundeva, în lumea reală sau cea inventată.

Mi-am amintit de prima dată când am fost acolo, când eram tânăr, într-o călătoire de câteva luni, și când am ieșit din gară pe acele străzi uluitoare – străzi de apă. Prima călătorie cu vaporetto pe Canal Grande. Prima imagine cu San Giorgio Maggiore ieșind din ceață. Prima imagine cu porumbeii gonind ca un nor fantomatic peste Piața San Marco și cu spirele aurii strălucind în soare. Plimbările prin piețele în care nu auzeai decât pași pe piatră, pentru că nu existau vehicule motorizate, orele petrecute la cafenelele din tăcutul Giudecca, strigătele vânzătorilor de pește dimineața devreme, arcada grațioasă a podului Rialto, fețele localnicilor cu acele trăsături vechi memorabile – nasul proeminent, expresia de superioritate, părul roșcat.

Cu cât mă gândeam mai mult la oraș, cu atât pulsul îmi creștea la gândul că îl voi vedea din nou, și de data asta cu Anne. Veneția îmi umplea visele și era acolo când mă trezeam. M-am apucat să caut cărți despre oraș – romane de Henry James, Edith Wharton și altele care surprindeau atât de viu aerul de acolo. M-am gândit de câteva ori la tabloul lui Theo și la povestea sa stranie, dar acum eram mai mult intrigat, mă întrebam unde s-a născut povestea și cu cât timp în urmă. La întoarcere, voiam să caut Hawdon și familia contesei. Poate aveam să ne petrecem și câteva zile în Yorkshire mai târziu în anul acesta. Scena reală a povestirilor fascinează întotdeauna.

M-am căsătorit cu Anne două săptămâni mai târziu, într-o zi cu soare strălucitor și cald – evident un semn bun. Am avut o masă de sărbătoare cu familiile noastre și câțiva prieteni – mi-aș fi dorit să fie și Theo acolo – și după-amiază am plecat în luna de miere la Veneția.

UNSPREZECE

Ca să am ceva de făcut în timp ce aştept aici, scriu ce mă tem că ar putea fi sfârşitul acestei poveşti. Abia mai pot ţine stiloul. Scriu ca să am ceva de făcut în aceste ore lungi şi înfiorătoare când nu mai este nici o speranţă şi totuşi trebuie să mai sper, pentru că dacă dispare speranţa, nu mai am nimic.

Stau în camera noastră de hotel. Scriu şi nu înţeleg ce scriu sau de ce, dar se spune că o teamă, ca şi un coşmar, poate fi exorcizată dacă scrii despre ea. Scrisul ar trebui să mă calmeze în timp ce aştept. Când mă opresc din scris, mă plimb de colo-colo prin cameră, apoi revin la măsuţa aceasta din faţa ferestrei. Stau cu telefonul în mâna dreaptă. În orice moment, chiar acum, va suna şi-mi va da veştile pe care sunt disperat să le aud.

Cum pot descrie ce s-a întâmplat? Cum să explic ceva pentru care nu există nici o explicaţie? De parcă aş putea transmite durerea pe care o simt!

Dar trebuie, trebuie să o fac. Nu pot lăsa povestea neterminată, pentru că altfel voi înnebuni. Pentru că acum este povestea mea, a mea şi a lui Anne; am devenit cumva parte din acest coşmar oribil.

Abia eram de o zi în oraş când Anne a descoperit că era, ca de obicei, o serbare în onoarea unuia dintre sutele de sfinţi ai Veneţiei, cu o procesiune, artificii, dansuri în piaţă.

Am spus că mergem, dar am spus foarte clar că dacă era vreun bal mascat, vreo tradiţie de a purta măşti, nu o vom face. Nu credeam povestea lui Theo şi totuşi odată cu lucrurile stranii prin care trecusem în Cambridge şi cu moartea lui, devenisem nervos şi suspicios. Era iraţio-

nal, dar simțeam că trebuia să stăm de partea binelui, nu să invităm ghinionul.

Primele două ore din serbare au fost teribil de distractive. Străzile erau pline de oameni care urmau procesiunea; în magazine se coceau niște prăjiturele speciale și mirosul umplea aerul nopții. Erau toboșari și dansatori, oameni care cântau la fluier prin toate colțurile și multe dintre balcoane aveau steaguri și ghirlande atârnate. Încerc să-mi amintesc cum a fost să am inima ușoară, fericit, mergând alături de Anne acum puțin timp.

Piața San Marco era arhiplină și se auzea muzică din toate părțile. Am mers pe Riva degli Schiavoni înainte și înapoi, mișcându-ne încet cu procesiunea și, când ne întorceam, au început să se tragă artificii peste apă, luminând cerul și canalele în verde și albastru, roșu și auriu. Cascade de praf de cristal, argint și aur curgeau din cer; rachetele explodau. Era spectaculos.

Am mers de-a lungul canalului, prin alei și piețe, până am ajuns la o alee dintre două clădiri înalte, într-un loc de unde se vedea podul.

Docul gemea de oameni. Toți cei care luaseră parte la paradă trebuie să fi fost aici și erau împinși și înghiontiți de alții, care încercau să ajungă în față, lângă canal, unde gondolele stăteau aliniate ca să ia oamenii către petrecerile de pe malul celălalt. Artificiile încă mai explodau în toate direcțiile, așa că la fiecare câteva minute se auzea câte un suspin colectiv de încântare. Și apoi am observat că unii dintre ei purtau costume de carnaval: bătrâna, ghicitoarea, doctorul, bărbierul, omul cu maimuța, Pulcinello și Moartea cu coasa, și aveau pălării trase peste față, măști sau machiaj și ochii le străluceau. Am intrat brusc în panică. Nu voiam să mă aflu acolo. Am vrut să plec imediat, să mă întorc în piața noastră liniștită. M-am întors către Anne.

Dar ea nu era acolo. Cumva, era ascunsă de mulțime. Mi-am croit drum printre ceilalți, strigându-i numele. M-am întors să văd dacă era în spatele meu. Și când m-am întors, mi-a înghețat sângele în vene. Până și inima a încetat să-mi bată. Aveam gura uscată și limba umflată și nu puteam rosti numele lui Anne.

La câțiva metri mai încolo, am dat cu ochii de o figură cu mască de mătase albă cu paiete și panaș de pene albe. I-am văzut ochii, mari, întunecați și încărcați de ură.

M-am precipitat spre stânga, către alee, departe de apă, departe de

gondolele care se legănau, departe de măşti, de personaje şi de luminile strălucitoare ale artificiilor care încă mai explodau şi cădeau peste apa neagră. Am pierdut din ochi femeia şi, când m-am întors, dispăruse.

Apoi am alergat, am tot alergat, strigând-o pe Anne, strigând după ajutor, răcnind până la urmă, căutându-mi frenetic soţia pe uliţele întortocheate ale Veneţiei.

M-am întors la hotel. Am chemat poliţia. A trebuit să aştept şi să le dau descrierea lui Anne. Au spus că vizitatorii Veneţiei se rătăcesc zilnic, mai ales în mulţime, că până ce se făcea lumină nu prea erau speranţe să o găsească, dar că sigur avea să se întoarcă singură aici, sau poate cu ajutorul vreunui localnic, că poate căzuse sau i se făcuse rău. Au încercat să mă liniştească. Au plecat, spunându-mi să o aştept aici.

Dar nu pot aştepta. Trebuie să scap de povestea asta cumplită şi să ies din nou; înnebunesc dacă nu o găsesc. Pentru că am văzut femeia, femeia cu masca albă de mătase cu pene albe, femeia din poveste, femeia care vrea cu disperare să se răzbune. Acum cred în ea. Am văzut. Nu am idee de ce ar vrea să o rănească pe Anne, dar este distrugătoare de fericire, vrea doar să bântuie, să rănească şi nici măcar moartea nu o opreşte.

Voi face tot ce este necesar – şi poate sunt singura persoană care poate – ca să sfârşesc toate astea.

DOISPREZECE

Povestea lui Anne

Sfârşitul poveştii trebuie să îl scriu eu, Anne. Va fi oare un sfârşit? Oh, trebuie să fie, trebuie. Un asemenea rău nu poate avea putere pentru totdeauna.

În mulţimea de oameni de pe docul de lângă apă am fost întâi împinsă şi înghiontită de oameni care încercau să ajungă în faţă – chiar m-am temut pentru o fetiţă de pe marginea canalului şi am tras-o ca să nu cadă. Aproape că mi-am pierdut echilibrul, dar am simţit o mână care m-a prins şi m-a ajutat să mă echilibrez. Singurul lucru enervant a fost că mâna m-a prins cu atâta putere încât m-a durut braţul şi a trebuit să mă smulg ca să scap. Am prins cu privirea pe cineva, o figură malefică, şi m-am înfiorat, apoi am văzut iar o mână care se întindea către mine. Dar am fost luată de mulţime în direcţia opusă, departe de apă, şi am mers cu ea, pe aleea îngustă dintre casele înalte, către unul dintre podurile de peste un canal lateral.

Procesiunea s-a adunat din nou, o formaţie a început să cânte şi am mers cu toţii către muzică, către Rialto şi peste el şi m-am simţit parte din peisaj, râdeam şi băteam din palme şi mă uitam din când în când la artificiile care încă explodau pe cerul nopţii. Era incitant, era amuzant. Nu ştiam unde ne aflăm, dar eram destul de fericită, sigură că în curând mă voi separa de ceilalţi şi mă voi întoarce.

Dar dintr-un motiv sau altul nu am făcut-o şi am mers mai departe, iar formaţia tot cânta, copiii băteau în tobe de jucărie, pe străzi, peste poduri, în pieţe. Veneţia pe care o ştiam era departe. Şi apoi am alunecat pe o crăpătură din pavaj şi am căzut, sprijinindu-mă pe mână. Am auzit o trosnitură şi am simţit durerea. Am ţipat. Cineva s-a oprit. Altcineva a

strigat. Oamenii s-au aplecat asupra mea. Eram înconjurată, ajutată și toată lumea bolborosea repede în italiană, iar eu nu înțelegeam. Deodată mi s-a făcut rău violent, cerul s-a învârtit și am căzut.

Nu mai sunt multe de spus. Am fost dusă într-o casă din apropiere și a fost chemat un doctor. Acesta a hotărât că nu mi-am rupt mâna; o lovisem rău și o tăiasem și a avut grijă de mine cu multă atenție. M-a bandajat, mi-a dat calmante și mi-a făcut o injecție împotriva infecției. Era deja două dimineața și am scris și i-am dat unuia dintre cei care aveau grijă de mine numele și numărul de telefon de la hotel. Dar mi s-a făcut iar greață, iar doctorul a insistat să adorm, că se ocupă ei de toate. Puteam pleca a doua zi de dimineață.

Am adormit. Durerea de la mână nu m-a trezit câteva ore, și apoi m-am simțit mai bine și am putut să beau niște cafea bună și tare și să mănânc o chiflă cu unt.

Apoi s-a întâmplat ceva ce m-a făcut să râd. Mă întreb când voi putea râde din nou.

Am fost așezată într-un scaun cu rotile al bunicii familiei și hurducată pe străzile Veneției sub soarele de dimineață, cu brațul bandajat în poală, către hotel, la soțul meu.

Numai că Oliver nu era acolo. Plecase să mă caute din nou, mi-au spus; trecuse la primele ore pe lângă portarul de noapte, tulburat.

La început, nu a spus nimeni că l-ar fi văzut, dar mai târziu cei de la poliție, care acum în loc să mă caute pe mine îl căutau pe el, ușor iritați de vizitatorii predispuși la accidente, mi-au spus că un gondolier, trezit de dimineață ca să își curețe barca, a spus că a văzut un bărbat care semăna cu Oliver. Mergea între doi bărbați care aveau mâinile pe brațele lui și păreau să îl împingă într-o gondolă, împotriva voinței lui. Nu am crezut asta, spunând că nu putea fi Oliver. Oliver ar fi fost singur.

Cei de la poliție erau mai bănuitori, dar nu vedeau nici un motiv, dacă ar fi fost Oliver cu cei doi bărbați, să fie luat undeva împotriva voinței lui. Nu părea bogat, hotelul nostru nu era unul dintre cele mai luxoase, portofelul lui era tot în cameră, iar ceasul pe care îl purta mereu era unul obișnuit din oțel, fără valoare.

Nu credeam nici o teorie de răpire, răscumpărare sau Mafie. Polițiștii italieni păreau obsedați de toate trei, dar eu știam că erau departe de adevăr.

Știam. Știu.

Am citit povestea pe care a lăsat-o Oliver. Am citit totul de două ori, încet și atent; m-am agățat de ea, dacă vreți, căutând un mesaj, o explicație.

M-am întors singură la Londra. Asta a fost acum două săptămâni. Nu s-a mai întâmplat nimic. Nu am primit vești. În primele zile polițiștii italieni mi-au dat telefon. Inspectorul vorbea bine engleza.

– Signora, ne-am revizuit părerea. Bărbatul pe care spune gondolierul că l-a văzut cu ceilalți... credem că probabil nu era soțul dumneavoastră. Acum credem că a alunecat și a căzut în Canal Grande. Era întuneric; acolo pământul este umed.

– Dar i-ați fi găsit trupul.

– Încă nu, nu l-am găsit. Dar da, corpul va fi scos de ape mai devreme sau mai târziu și vă vom contacta imediat.

– Trebuie să vin să îl identific?

– *Si.* Îmi pare foarte rău, dar da, este obligatoriu.

I-am mulțumit și apoi am plâns. Am plâns până când m-au durut corpul, gâtul și nu mai aveam lacrimi. Și m-am temut de întoarcerea la Veneția ca să văd cadavrul lui Oliver – înecat – când va veni momentul.

Am hotărât că trebuia să mă întorc la muncă, chiar dacă doar mă duceam la birou. Trebuia să-mi ocup mintea cu ceva și era o ușurare să citesc frazele juridice complexe, seci, ore întregi. Dacă mă gândeam la Veneția, la apele negre mizerabile din Canal Grande, la următorul zbor acolo, ieșeam și mergeam kilometri întregi prin Londra, încercând să mă epuizez.

Acum două zile, mergeam către apartamentul nostru, venind de la Lincoln's Inn. Brațul încă mă mai durea și mă gândeam să iau niște calmante și să încerc să dorm. Telefonul fusese rerutat la birou și când plecasem de acolo, pe mobilul meu, așa că știam că nu pierdeam nici un apel de la poliție.

Portarul blocului mi-a spus că primise un colet și l-a pus sus, lângă ușă. Nu așteptam nimic și cu tristețe am văzut că îi era dresat lui Oliver. Pe exteriorul coletului era lipit un plic – totul venise prin curier.

L-am luat înăuntru, mi-am scos haina și am frunzărit restul corespondenței, unde nu era nimic interesant. Nu era nimic de la Oliver.

Așa că am dezlipit plicul de pe colet și l-am deschis. Deja nu mai credeam că Oliver se va mai întoarce să îl deschidă. Oliver era mort. Înecat. Nu peste mult timp voi vedea asta cu ochii mei.

Scrisoarea era de la o firmă de avocatură din Cambridge. Conţinea un cec de o mie de lire, lăsat lui Oliver de bătrânul său profesor, Theo, „ca să-şi cumpere un cadou". A trebuit să-mi şterg lacrimile din ochi înainte de a citi mai departe şi a afla că scrisoarea însoţea un obiect pe care dr Parmitter i-l lăsase de asemenea prin testament lui Oliver.

E foarte ciudat, dar, când tăiam hârtia maro, nu aveam idee ce ar fi putut fi. Ar fi trebuit să ştiu, bineînţeles că ar fi trebuit. Ar fi trebuit să duc întregul pachet nedesfăcut la incinerator şi să îl ard, sau să iau un cuţit şi să îl fac bucăţi.

În schimb, am desfăcut ultimul ambalaj şi am privit tabloul veneţian.

Când am făcut asta, în timp ce inima mi s-a strâns şi degetele mi-au amorţit, am simţit mirosul slab de neconfundat al vopselei proaspete de ulei.

Apoi, am început să-mi caut cu frenezie soţul.

Nu era greu de găsit. În spatele mulţimii cu măşti, mantii şi tricornuri, în spatele canalului licăritor, al gondolelor mişcătoare şi al flăcărilor torţelor, am zărit aleea întunecată şi spatele a doi oameni masivi, cu umerii largi, în mantii negre, care aveau mâinile strânse pe braţele unui bărbat.

Bărbatul întorsese capul să privească înapoi, în afara picturii, să mă privească, iar expresia lui era de teroare şi groază. Ochii săi mă implorau să-l găsesc, să-l urmăresc, să-l salvez. Să-l iau înapoi.

Dar era prea târziu. Era asemenea celorlalţi. Se transformase într-un tablou. Mi-a luat ceva mai mult să găsesc femeia, căci era doar o imagine mică, aproape ascunsă într-un colţ, o sclipire de mătase albă, paiete şi marginea unui panaş de pene albe. Dar era acolo. Avea braţul întins, cu degetul arătând în direcţia lui Oliver, dar ochii ei priveau, ca şi ai lui, direct către mine, într-un triumf hidos.

M-am prăbuşit într-un scaun înainte să mă lase picioarele. Mai aveam o singură speranţă. Că luându-l pe Oliver ca şi pe ceilalţi, cu siguranţă îşi satisfăcuse dorinţa de răzbunare. Cine mai rămânea? Ce mai putea face? Nu făcuse destul?

Nu ştiu. Nu voi şti, deşi nu pot spune „niciodată". Voi trăi cu această teamă, această spaimă, în toţi anii care vor urma, până ce copilul pe care am aflat că îl port în pântec va creşte. Tot ce pot face acum este să mă rog – şi este mereu aceeaşi rugăciune – una prostească, firească, de vreme ce zarurile sunt deja aruncate.

Mă rog să nu am un fiu.

SUSAN HILL

Primul dumneavoastră roman, The Enclosure, *scris când erați în clasa a șasea la școala din Coventry, a fost publicat în 1961. Care a fost reacția dumneavoastră? V-a schimbat, sau v-a schimbat ambițiile?*

O să sune arogant, dar nu am fost surprinsă. Știam că singurul lucru pe care puteam și voiam să îl fac este să scriu și credeam pur și simplu că povestea va fi publicată.

A existat ceva anume care a inspirat Bărbatul din tablou? *Poate un tablou cu Veneția?*

Nu. Nimic. Pur și simplu mi-a venit în minte. Așa e mereu cu cele mai bune povești.

Cea mai celebră poveste cu fantome este, desigur, Femeia în negru, *care încă se mai joacă în Londra, în West End. Și ați mai scris și altele. Ce vă atrage către supranatural? Ați văzut vreodată o fantomă, sau ați avut alte experiențe stranii, inexplicabile?*

Scrierea romanelor înseamnă, prin excelență, să spui povești – sau așa ar trebui să fie. Restul e pe plan secund. Forma poveștilor cu fantome este una minunată pentru un scriitor pentru că depinde de atmosferă, pe care întotdeauna mi-a plăcut să o creez. Nu, nu am văzut niciodată o fantomă. Da, am avut unele experiențe, dar mai mult spirituale decât cu fantome și nu aș vrea să vorbesc despre ele.

Ați început de curând un curs de creație literară pe site-ul dumneavoastră și a atras deja peste o mie de scriitori în devenire. Care a fost motivația dumneavoastră?

Mica mea editură, Long Barn Books, primește foarte multe manuscrise de la scriitori care, cu ceva ajutor, ar putea crea ceva bun. M-am uitat și la programele cursurilor de creație literară și mi s-au părut plicticoase, asemănătoare și toate trânteau afirmații de parcă erau adevărul absolut – ceea ce nu sunt. Am simțit că mulți oameni erau îndrumați pe o cale greșită și, după patruzeci și cinci de ani, cred că am câteva lucruri pe care să le transmit și pot dezumfla multe mituri snoabe. Nu-mi place aroganța.